

J. R. HANNULA

TULIJÄRVI

Keskustelunäytelmä
totuudenetsijän elämästä

MYSTICA

Ruusu-Risti-Kirjasto.

N:o 1. **Seikkailu rosenkreuziläisten luona.** Kirj. Franz Hartmann. 15: —, sid. 20: —.

N:o 2. **Luominen.** Kirj. J. R. Hannula. Toinen painos. 3: —.

N:o 3. **Rosenkreuziläinen maailmankatsomus.** Kirj. Max Heindel. 75: — sid. 100: —.

N:o 4. **Vaeltajana korvessa.** Kirj. J. R. Hannula. Toinen painos. 9: —.

N:o 5 **Tubal-Kain.** Kirj. J. R. Hannula. 10: —, sid. 18: —.

N:o 6. **Jeesus Natsarealainen, Pythagoras, Judith ja Holofernes.** Kirj. Rafael Ronimus. 30: —, sid. 40: —.

N:o 7. **Paavali ja hänen kristinuskonsa.** Kirj. Pekka Ervast. 15: —, sid. 25: —.

N:o 8. **Jumala ja onni.** Kirj. Pekka Ervast. 20: —, sid. 25: —.

N:o 9. **H. P. Elavatskysta sananen.** Kirj. Pekka Ervast. 9: —.

N:o 10. **Alempi ja ylempi jooga.** Kirj. Pekka Ervast. 20: —, sid. 25: —.

N:o 11. **Magian salakouluja.** Kirj. Franz Hartmann. 5: —.

N:o 12. **Vedenpaisumus.** Kirj. J. R. Hannula. 9: —.

RUUSU-RISTI-KIRJASTO N:o 30

TULIJÄRVI

KESKUSTELUNÄYTELMÄ TOTUUDENETSIJÄN
ELÄMÄSTÄ

KIRJOITTANUT
J. R. HANNULA

HELSINGISSÄ 1928
MYSTICA

HENKILÖT:

Toivo Suomela.

Antti Suomela, edellisen isä.

Kaisa Suomela, „ äiti.

Selma Suomela, „ sisko

Pastori.

Anni Karpela.

Janne Kontio.

TULIJÄRVI

TAMPEREELLA 1928
TAMPEREEN SENTRAALIKIRJAPAINO

TULIJÄRVI

A n n i K a r p e l a : Ja sitten meidän on suunniteltava työohjelma ryhmämme alkavaa työkautta varten.

S e l m a S u o m e l a : Onko puheenjohtajalla jo jotain suunnitelmaa? — Vai onko äidillä?

K a i s a S u o m e l a : On ainakin sellainen ehdotus, että ryhmä voi säännöllisesti kokoontua meillä. Ja jos julkisia kokouksia toimeenpannaan, voidaan nekin järjestää suureen tupaan.

A n n i K a r p e l a : Onko tällä järjestelyllä talon isännän myötävaikutus puolellaan?

K a i s a S u o m e l a : On kyllä. Tai oikeammin: mieheni asettuu puolueettomalle kannalle.

A n n i K a r p e l a : Tämähän on iloinen uutinen. Ja rohkaiseva. — Kenties herra Suomela pistäytyisi tänne, niin saisimme lausua kiitollisuutemme hänelle?

S e l m a S u o m e l a : Minäpä kutsun isän tänne! — (Menee).

Anni Karpela: Jospa herra Suomela vielä liittyy ryhmäämme?

Kaisa Suomela: Siitäpä ei voi mitään varmaa sanoa.

Antti Suomela: (Tulee tyttärensä mukana).

Anni Karpela: Siinähän herra Suomela jo tulee! — Sallikaa minun kiittää Teitä ryhmämme puolesta! Olemme kiitolliset ja tunnemme turvallisuutta saadessamme kokoontua Teidän talossanne. — Kenties tahtoisitte viipyä hetken luonamme?

Selma Suomela: Minä jo ajattelen, että isä pian liittyy meidän ryhmäämme!

Antti Suomela: Kiitos. Mutta minä asetun odottavalle kannalle. En tahdo olla puolueellinen kumpaankaan suuntaan.

Anni Karpela: Mutta talon isäntänä olette aina tervetullut „puolueeton” kuuntelija ryhmässämme!

Antti Suomela: Minä en toistaiseksi mene mihinkään sitoumuksiin.

Anni Karpela: Me täydellisesti kunnioitamme Teidän vakaumustanne. Mutta kenties tahtoisitte tutustua muutamiin kirjoihimme? — Esim. „Teosofian Avain”, „Valoa kohti”, „Suuret uskonnot”, „Jeesuksen

salakoulu” j.n.e. Nämä kirjat ovat meillä kirjastossa, joten saisitte ne heti luettavaksenne. — Ja sitten uskaltaisinkin kiinnittää huomiotanne teosofisiin luentoihin, etenkin pääkaupungissa.

A n t t i S u o m e l a : Näin puheen tullen voinen sanoa, että vaikka olen puolueeton, en kuitenkaan ole voinut olla välinpitämätön.

S e l m a S u o m e l a : Mitä isä sillä tarkoittaa?

A n t t i S u o m e l a : Tarkoitan vaan, että olen pitänyt velvollisuutenani tutustua teosofiseen elämäntähtykseen, ja että olen siinä tarkoituksessa seurannut rouva Karpelan mainitsemia luentoja, jopa ollut tunte mattomana kuuntelemassakin.

S e l m a S u o m e l a : Niinkö isä!

K a i s a S u o m e l a : Etkä ole tästä harrastuksestasi meille mitään puhunut!

A n t t i S u o m e l a : Niinkuin sanoin, olen tahtonut olla puolueeton. (Nousee). Ja niinpä minä nytkin poistun, jotta voisitte häiriintymättä jatkaa työtänne. (Kääntyy mennäkseen).

A n n i K a r p e l a : Herra Suomela! Sallikaa minun lausua kiitollisuutemme ryhmämme puolesta: kiitos Teille!

A n t t i S u o m e l a : (Kumartaa ja poistuu).

A n n i K a r p e l a : Herra Suomelan suhtautuminen asiaamme meitä sekä rohkaisee että velvoittaa.

K a i s a S u o m e l a (Hymyillen): Siinä näkökannassa voi olla perää.

A n n i K a r p e l a : Paljonkin. Niinpä ryhdymme valmistamaan ryhmämme työohjelmaa. — Omasta puolestani olen suunnitellut seuraavalla tavalla: me kokoonnumme ryhmänä kerran viikossa. Aluksi otamme tutkiaksemme „Suuret uskonnot”, „Christosophia” ja „Vuorisaarna”.

S e l m a S u o m e l a : Ja juuri tässä järjestyksessä.

K a i s a S u o m e l a : Tämä kyllä sopii.

A n n i K a r p e l a : Sitten järjestämme kerran kuussa julkisen tilaisuuden suureen tupaan.

S e l m a S u o m e l a : Sekin varmasti sopii.

K a i s a S u o m e l a : Sopiipa niinkin. Mutta ohjelma?

A n n i K a r p e l a : Omasta puolestani yritän valmistaa luennon noihin julkisiin kuukausikokouksiin. Sitten pitää olla musiikkia, joku kaunis kertomus — ja mitä muuta jatkuvasti keksimme.

Selma Suomela: Ja minä puolestani koetan huolehtia siitä, ettemme tarvitsisi puhua tyhjille seinille. Toisin sanoen minä koetan huolehtia ilmoittamisesta.

Anni Karpela: Se on tärkeä seikka — jossa me kaikki voimme olla auttamassa.

Kaisa Suomela: Mutta vielä on eräs tärkeä asia.

Anni Karpela: Ja se on?

Kaisa Suomela: Kirjallisuus.

Selma Suomela: Se on totta: kirjallisuuden avullahan Toivokin teosofiaan tutustui.

Anni Karpela: Totta on. Kirjallisuuden puolesta työskenteleminen on erittäin tärkeä asia. Niinpä olenkin jo ajatellut ja suunnitellut, että tilaamme jonkun määrän kutakin kirjaa, josta jokainen ottaa oman myyntivarastonsa. Ja kaikki käteisellä. Se on elinvoimaisempaa. — Ja nyt meillä onkin työohjelma valmis. Sitten on kaiken täydennyksenä Toivon käynnit kotona ja ryhmässä. Silloin pitää saada paljon väkeä koolle. Pastorinkin pitää tottua ja uskaltaa olla mukana.

Pastori: (Astuu huoneeseen tuntemattoman miehen seurassa): Hyvää päivää!

Selma Suomela: Kas, pastori!

K a i s a S u o m e l a : Ja vielä todistaja mukana! — Sepä sattui paikalle. Puheenjohtajamme toivomus toteutui heti.

P a s t o r i : Olemme siis tervetulleita?

A n n i K a r p e l a : Erittäin tervetulleita! — (Menee kättelemään) Tervetuloa herra pastori!

P a s t o r i : Kiitän! — Ja siinä tapauksessa pyydän esittää „todistajani” : herra Kontio.

A n n i K a r p e l a : Tervetuloa, herra Kontio! — (Kättelevät kaikki) Ja sitten pyydän herroja istumaan. Olkaa hyvät! — Meillä on parhaillaan ryhmämme järjestykokous, ja pääsin juuri sanomasta, että meidän on saatava pastorikin mukaan.

P a s t o r i : Ja miksi juuri minut?

A n n i K a r p e l a : Ymmärrättehän toki, että Te hengen miehenä olette tervetullut joukkoomme!

P a s t o r i : Niinkö?

K a i s a S u o m e l a : Totta kai! — Ja luulenpa, ettei miehestänikään tule vastusta, sillä hän on luvannut asettua puolueettomalle kannalle. Hän alkaa ymmärtää Toivon näkökantaa ja hänen työtään.

P a s t o r i : Voi olla. En sitä ollenkaan ihmettele.

Selma Suomela: Ihan varmaan: isä ei nosta mitään meteliä!

Pastori: Yhä rohkaisevampaa!

Anni Karpela: Itsenäisenä ja ajattelevana olentona jokainen ihminen tietenkä itse vastaa teoistaan ja harrastuksistaan. Mutta kuitenkin on enempi kuin luultavaa, että vanhempi herra Suomela on tehnyt vakavaa työtä teosofis-ruusuristiläisen elämänymmärryksen tutkimisessä. Sillä hän tavoittelee vakaumuksessaan ehjää ja tinkimätöntä kokonaisuutta. — Pidämmekö siis sovittuna, että herra pastori ottaa osaa meidän kokouksiimme? Vaikkapa heti säännöllisesti, maanantai-iltasin?

Pastori: Myönnän, että mielenkiintoni on yhä hereillä. Tunnen suurta kaipuuta, vaikkain aina itsekkään tiedä, mikä on tarkoitukseni. — Ja etenkin herra Kontio on viimeaikoina vaikuttanut minuun merkillisillä puheillaan.

Anni Karpela: Siis „todistaja” sittenkin!

Janne Kontio: Kyllä, tavallaan.

Pastori: Puheenjohtajan luvalla: ehkä herra Kontio ottaisi osaa keskusteluumme ja siten lausuisi ajatuksiaan?

Janne Kontio: Miksi ei?

A n n i K a r p e l a : Kenties herra Kontio kuuluukin järjestöömme?

J a n n e K o n t i o : En kylläkään kuulu, mutta olen silti vanha teosofi.

A n n i K a r p e l a : Saisimmeko kuulla, miksi ette kuulu järjestöömme?

J a n n e K o n t i o : Minä olen itsenäinen tutkija.

A n n i K a r p e l a : Itsenäinen tutkija? — Mutta teosofi Te olette.

J a n n e K o n t i o : Teosofi kylläkin — nimittäin varsinaisessa merkityksessä.

A n n i K a r p e l a : Se kuulostaa yhä paremmalta! — Mutta mitä oikeastaan tarkoittatte sanoessanne: „varsinaisessa merkityksessä”?

J a n n e K o n t i o : Tarkoitan tietysti sitä mitä sanonkin. Sillä eivät ne välttämättä vielä ole teosofeja, jotka kuuluvat johonkin teosofiseen järjestöön.

A n n i K a r p e l a : Totta kyllä. Niinhän sanoo H. P. B l a v a t s k y'kin Teosofian Avoimessa. — Mutta Teillä on siis onni olla varsinainen teosofi?

J a n n e K o n t i o : No, eihän sitä sovi niin itsettään torvella toivotella.

Anni Karpela: (Kumartuen): Vaatimattomuus on kyllä kaunis piirre.

Janne Kontio: Etenkin silloin, kun se on todellista!

Anni Karpela: Teidän puheenne osoittaa suurta vaativaisuutta ja itseluottamusta. — Kenties olettekin joku erikoinen tutkija?

Janne Kontio: Luvallanne sanoen: minä olenkin enemmän okkultisti kuin teosofi.

Anni Karpela: Mitä sillä tarkoitatte?

Janne Kontio: Tarkoitan sitä, että minä olenkin hengellisesti uudestisyntynyt mystillisessä Kristuksessa, Logoksessa, Jumalan ainosyntyisessä Pojassa.

Anni Karpela: Mutta Tehän vasta olettekin — merkillinen ihminen!

Pastori: Sitähän minäkin jo sanoin!

Kaisa Suomela: Varmaan herra Kontio puhuisikin meille jotain hengellisestä uudestisyntymisestä?

Janne Kontio: Miksi ei? — Vaikka ei siitä niin vaan joka oksalla lauleta.

Anni Karpela: Mutta Tehän olette salaperäinen! — Voinette kuitenkin jotain puhua? Sillä olem-

mehan mekin totuudenetsijöitä. — Kehoittaisin Teitä siis puhumaan!

Pastori: Ja miksi ette puhuisi? — Minäkin kehoittaisin Teitä!

Janne Kontio: Hyvä on. Minä alistun. — Ensiksikin siis huomauttaisin, että minulla on tekeillä uusi kirja, jonka nimeksi tulee: „Jumalan lasten vapaus”. Ymmärrätte, etten minä siinä voi puhua aivan suoraan ja tyhjentävästi, mutta esitän kuitenkin pääpiirteissään ja peitetysti uudestisyntymisen suurta mysteriota.

Anni Karpela: Ja mitä Te tarkoitatte „Jumalan lasten vapaudella”?

Janne Kontio: Pääasiassa tarkoitan sitä, että kun ihminen hengellisessä uudestisyntymisessä otetaan Isän pojaksi, täyttää Isän rakkaus hänet niin kokonaan, että hän on senjälkeen täydellisesti armoitettu ja vapaa.

Selma Suomela: Mutta kuulkaa: merkitseekö armoitettu samaa kuin autuas?

Janne Kontio: Tavallaan. Riippuu kuitenkin siitä, mitenkä asian ymmärtää.

Anni Karpela: Ja kuinka Te sen ymmärrätte?

Selma Suomela (Ehättäen): Sallitteko minun ensin täydentää ajatustani autuudesta?

Janne Kontio: Tehkää se, hyvä neiti!

Selma Suomela: Uskovaiset tarkoittavat autuudella sitä, kun ihminen uskossa omistaa itsellensä pelastuksen Kristuksen sovintoveressä, ja on sitten uskon kautta kokonaan puhdas, kerrassaan lumivalkoinen!

Janne Kontio: Aivan niin. Ja muistaakseni keskustelimme pastorin kanssa viimeksi tänään samasta asiasta.

Pastori: Niin teimme. Ja juuri tämä kohta on kaikkein kiintoisampia — jossa herra Kontiolla on niin ihmeen syvälliset ja omaperäiset käsitykset.

Anni Karpela: Ehkä siis herra Kontio esittää meille oman ajatuksensa asiasta?

Kaisa Suomela: Tehkääkin se, herra Kontio!

Janne Kontio: Kiitän! — Sanon siis ensiksi, että tuo uskovaisten lumivalkoisuus ja autuus on suurimmaksi osaksi vain luuloteltua, joko yksityistä tai joukko-suggestionia. Niin pian kun he unohtavat luulotella eli suggeroida itseään, on heidän lumivalkoisuutensa ja autuutensa suureksi osaksi mennyttä — se on mennyt kuin siivellä pyyhkäisty.

Pastori: Siinä herra Kontiolla on ihan oikein. Tai minä tarkoitan, että juuri sellainen on uskovaisen ihmisen oma kokemus.

K a i s a S u o m e l a : Samaa olen minäkin kuul-
lut monen uskovaisen valittavan.

J a n n e K o n t i o : Siinäpä se. — Mutta uudesti-
syntyneen armoitettu tila on aivan toinen.

S e l m a S u o m e l a : Selittäkäähän, herra Kontio!

P a s t o r i : Puhukaakin mahdollisimman avoimesti!

J a n n e K o n t i o : Hyvä. — Armoitetun tila, näh-
kääs, on pysyväinen.

K a i s a S u o m e l a (Oudoksuen): Mutta ette-
hän vain tarkoita, että se on aivan itsestään pysyväinen?

J a n n e K o n t i o : Miksi niin hämmästytte?

P a s t o r i (Rauhoittavasti): Rouva Suomela kait
tarkoittaa, etteikö armoitettu voisi esim. väsyä uskos-
saan?

K a i s a S u o m e l a : Sitäkin.

J a n n e K o n t i o (Tietoisesti): Ja mitä vielä?

K a i s a S u o m e l a : Myöskin sitä, että armoitet-
tukin saattaisi langeta.

J a n n e K o n t i o : Siis: joko väsy, laiminlyö
kilvoittelunsa, tai lankeaa? — Niinkö?

K a i s a S u o m e l a : Juuri niin.

J a n n e K o n t i o (Varmasti): Tästäpä nyt näen, ettei arvoisilla sisarilla ole vielä hämärintä aavistustakaan todellisesta uudestisyntymisestä!

A n n i K a r p e l a : Me emme ole sitä väittäneetkään. Ja siksi kiintoisuudella odotamme Teidän puhuvan!

J a n n e K o n t i o : Siinä teette oikein!

K a i s a S u o m e l a (Hämmästyen): Niinkö?

J a n n e K o n t i o : Minä tarkoitan, että todellinen uudestisyntyminen on siksi tärkeä ja ainutlaatuinen asia, että siihen kyllä kannattaa pyrkiä.

K a i s a S u o m e l a : Sitä emme mitenkään kiellä. Ja siksi pyydän Teidän jatkamaan esitystänne!

S e l m a S u o m e l a (Rauhoittavasti): Sitä minäkin toivon!

J a n n e K o n t i o : Sanoin jo, että armoitetun tila on pysyväinen. Ja ellette olisi siitä niin hämmästynyt, olisimme kenties päässeet syvällisempiinkin keskusteluihin.

K a i s a S u o m e l a (Reippaasti, vapautuneesti): Sehän oli vahinko! — Mutta koska „lankeemus” tapahtui järvi 2.

tui yksin minussa, niin pyydän: unohtakaa minun hillitsemätön ilmeeni ja puhukaa!

A n n i K a r p e l a : Herra Kontion pitää muistaa meidän kokemattomuuttamme. — Ja samalla pyytäisin ottamaan huomioon, että ryhmämme jäsen, rouva Suomela, omistaa erikoisen huumorin lahjan.

J a n n e K o n t i o : Kokemattomuutenne otetaan kyllä huomioon, ja on se lieventävänä asianhaarana — vaikkakaan se ei palauta minulle täydellistä puhevauputtani.

K a i s a S u o m e l a : Oo, mikä vahinko! — Korvaamaton!

S e l m a S u o m e l a : Eihän herra Kontio nyt vaan ole loukkaantunut?

A n n i K a r p e l a (Painokkaasti): Ja muistakaa, herra Kontio, että puheenjohtajana olen kehoittanut teitä puhumaan!

K a i s a S u o m e l a : Niin, kaikin mokomin: puhukaa, herra Kontio!

A n n i K a r p e l a (Napauttaa pöytään puheenjohtaja-vasarallaan): Herra Kontio on hyvä ja jatkaa!

J a n n e K o n t i o (Kumartaa): Kas, arvoisa herrasväki ja arvoisa rouva humoristi: uusisyntyminen ei

tapahdukaan noin vain, piippu suussa, eikä se ole nointuostaan jokamiehen asia.

K a i s a S u o m e l a : Senhän toki arvaakin!

A n n i K a r p e l a : Se on järkeen menevää. — (Kopauttaa vasarallaan).

P a s t o r i : Minä toivoisin herra Kontion vaan luottamuksella jatkavan!

S e l m a S u o m e l a : Samaa minäkin!

K a i s a S u o m e l a : Vakavasti puhuen: minäkin haluaisin kuulla herra Kontion kiintoisan ajatuksen loppuun saakka!

J a n n e K o n t i o : Kiitän. Mutta, valitettavasti: tässä ympäristössä minä tuskin voin puhua „loppuun saakka.” Mutta perusajatuksen voin sanoa — liiottenkin meidän peräti rakastettavan puheenjohtajamme toivomusta noudattaakseni.

A n n i K a r p e l a : Minä vain toivon itse totuuden vuoksi.

J a n n e K o n t i o : Se on oikein! — Kun siis sanon, että uudestisyntyneen armoitettu tila on pysyväinen, eikä ohimenevää luulottelua tai itesuggestionia, niin perustuu tämä väitteeni siihen tosiasiaan, että armoitettu tila on saavutettu syntymisen kautta.

A n n i K a r p e l a : Aivan oikein. Jatkakaa!

J a n n e K o n t i o : Ajatellaanpa tämän asian parallelleli- eli rinnakkaisilmiötä: fyysillisen lapsen syntymää. Kun lihallinen lapsi on inhimillisestä rakkaudesta — tai kenties paremminkin rakkauden väärinkäyttämisestä — syntynyt, niin se ei ole mikään harhaluulo tai suggestioni-ilmiö vaan se on elävä luonnon tosiasia.

P a s t o r i : Tämä on erinomaisen valaiseva ja satutuva rinnastelu.

A n n i K a r p e l a : Ja peräti asiallinen.

J a n n e K o n t i o : Niinkuin siis lihallinen ihminen on lihasta syntymisen elävä tosiasia, samoin on henkisesti syntynyt sisäinen ihminen meissä sisäisesti elävä tosiasia.

K a i s a S u o m e l a : Väärinkäsityksien välttämiseksi kiiruhdan lisäämään, että minä tässä parallelli-rinnastelussa täydellisesti yhdyn edelliseen puhujaan. Sillä kun joku on syntynyt, niin kyllä hän sitten on olemassa — ainakin kuolemaansa saakka.

J a n n e K o n t i o : Arvoisa rouva: tuo peräkaneetti oli tarpeeton. Sillä mikä ikuisuudesta on syntynyt, se myös ikuisuudessa elää.

S e l m a S u o m e l a : Herra Kontio puhuu kovin viisaasti. — Mutta eikö voisi yhtähyvin sanoa: mi-

kä ajassa on syntynyt, se ajassa kuolee, ja mikä ikuisuudessa on syntynyt, se myös ikuisuudessa kuolee.

J a n n e K o n t i o : Anteeksi, neiti Suomela: Te puhutte hyvin harkitusti. Ja vastaisen varalta minä tahdotin huomauttaa, että Teillä, kukaties, saattaisi olla joitakin mahdollisuuksia metafysiikkaan. — (Kaikille): Mutta minä jatkan: Uudestisyntyminen merkitsee faktillisesti, että ihminen on siirtynyt pois uhkaavan, syyttävän ja rankaisevan lain piiristä, on siirtynyt armon ja rakkauden piiriin — jossa laki ei enää häntä syytä eikä tuomitse.

K a i s a S u o m e l a (Värittäen): Ja „faktillisesti” tämä merkitsee?

J a n n e K o n t i o (Rusentavasti): Tämä merkitsee, käyttääkseni apostolin sanoja: „Jokainen joka on Jumalasta syntynyt, hän ei tee syntiä, sillä Jumalan siemen pysyy hänessä; eikä hän saata tehdä syntiä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.”

A n n i K a r p e l a : Tämä on erittäin kiintoisaa, mutta vaikeata ymmärtää. Kuinka Te tämän oikein selitätte?

P a s t o r i : Tämä on tosiaan vaikeasti ymmärrettävä kohta Johanneksen kirjeessä.

J a n n e K o n t i o : Mutta ainoastaan uudestisyntymättömälle — sallikaa minun huomauttaa. Sillä tämä

apostolin näkökanta perustuu tietoon, ja johtuu aivan helposti ymmärrettävästä seikasta.

A n n i K a r p e l a : Kuuntelen kiintoisuudella!

J a n n e K o n t i o : Menemättä liian pitkälle asian käytännöllisen puolen käsittelyssä — joka selviää vasta varsinaisessa kokemuksessa — voisimme vielä kysyä: mikä se on, joka tekee ihmisen syntiseksi, onnettomaksi? — Eikö se juuri ole laki? Kun ihminen ei ole uudestisyntymisen kautta päässyt pois lain piiristä, niin on hän aina syytöksen ja tuomion alainen. Mutta kun hän on Jumalasta syntynyt, on hän samalla siirtynyt pois syyttävän lain piiristä, on siirtynyt armon ja rakkauden piiriin. Silloin hän ei tee syntiä, hän ei voi tehdä syntiä. Sillä kun syyttävä laki ei häneen ylety, niin hän e i t i e d ä synnistä.

K a i s a S u o m e l a : Mutta mihin Te tällä todistelullanne oikein tähtäätte?

A n n i K a r p e l a : Minäkin puheenjohtajana toivon, että te, herra Kontio, puhuisitte mahdollisimman lyhyeen ja selvään; ettemme kuluttaisi aikaamme turhaan, tai ettemme jäisi johonkin ikävään väärinkäsitykseen!

J a n n e K o n t i o : Jos puheeni ovat tuntuneet pitkiltä ja turhilta, niin minä vaikenen kuin muuri!

S e l m a S u o m e l a : Ettehän toki jätä meitä näin epäselvään kohtaan?

K a i s a S u o m e l a : Siinä Te tosiaan menettelsitte väärin!

P a s t o r i : Se on minunkin ajatukseni!

A n n i K a r p e l a : Ja ottakaa huomioon meidän kokemattomuutemme tällaisten asioitten käsittelyssä!

J a n n e K o n t i o : Teillä, arvoisa puheenjohtaja, on erikoinen taito koskettaa ihmisen hienoimpiin kieliin. Mutta se sikseen — toistaiseksi. Nyt koetan esittää loppupäätelmäni mahdollisimman lyhyeen. Siis näin: Jumala on rakkaus. Kun siis ihminen syntyy Jumalasta, on hän syntynyt rakkaudesta. Ja hän on samalla astunut rakkauden täyttymykseen. Se merkitsee käytännöllisesti, että vasta nyt ihminen osaa rakastaa, osaa rakastaa puhtaasti, ilman syntiä. (Mahtipontisesti): Sitävastoin uudestisyntymättömän rakkauskkin on aina vain syntiä, pelkkää syntiä!

K a i s a S u o m e l a : Saadakseni keskustelun asialliseen ja selvään päätökseen, kysyn vielä: tarkoitatteko, että uudestisyntyneen rakkaus on sukupuolisessakin merkityksessä aina ja kaikissa olosuhteissa vain puhdasta ja synnitöntä?

J a n n e K o n t i o : Kun Johannes sanoo, ettei Jumalasta syntynyt voi tehdä syntiä, niin sanoo hän sen nimenomaan rakkaudesta puhuessaan. — Ja juuri tässä onkin Jumalasta syntymisen ihmeellinen salaisuus.

Sillä Jumalasta syntynyt ei voi sukupuolisessakaan rakkaudessaan tehdä syntiä.

S e l m a S u o m e l a : Te kait tarkoittatte, että Jumalasta syntynyt elää niinkuin munkki, kokonaan kieläytyneenä kaikesta sukupuolielämästä? Ihan niinkuin ihmiskunta olisi vain yhtä sukupuolta, tai niinkuin hän itse olisi ilman sukupuolta? — Tätä kait tarkoittatte?

J a n n e K o n t i o : Minä taas ilokseni huomaan, että neiti Suomela ajattelee erittäin herkästi. Ja mikäli on kysymyksessä alemmat vihkimykset, niin pitääkin tuonäkökanta kyllä paikkansa. Mutta korkeammissa vihkimyksissä, etenkin kun ihminen on läpikäynyt sekä Kristus- että Antikristus- vihkimyksen, käyttää hän kaikkia voimia ihmiskunnan hyväksi oman harkiutansa ja Mestarin erikoisohjeitten mukaan. Ja näin on erittäinkin rakkauselämän alalla. Sillä mitenkäs muuten suuri vihitty voisi kaikkia ihmisiä auttaa? — Mutta tällainen puhe on tietysti hebreaa vihkimättömälle!

P a s t o r i : Tämä on hyvin merkillistä!

K a i s a S u o m e l a (Itsekseen): Mutta tähänän alkaa mennä suorastaan päälle! — (Kaikille): Kuulkaahan: minun mielestäni tämä on jo enemmän kuin merkillistä! — Ja Te, herra Kontio: tätäkö Te tarkoittatte puhuessanne „Jumalan lasten vapaudesta?”

J a n n e K o n t i o : Muistakaa, rouva, että ilman

rakkautta on kaikki vain helisevää vaskea ja kilisevää kulkuista. Rakkaus sitävästoin on kaiken täyttymys. Ja kun ihminen on uudestisyntymisessä saavuttanut täydellisen taidon rakastaa sukupuolisestikin ilman syntiä — jota Te ette kuitenkaan toistaiseksi ymmärrä —, niin juuri siilloin hän on saavuttanut täydellisyyden, on astunut täydellisten joukkoon. — Tultuansa näin täysin armoitetuksi, voi ihminen täysin puhtaana ja synnittömänä palvella ja sukupuolisestikin rakastaa niitä, jotka vielä ovat joko kokonaan tai osaksi lain alla, ja joidenka rakkauskkin on vielä synnin turmelema.

Pastori: Minun on kovin vaikea seurata veli Kontion ajatuksia. Kenties minä itse olen ajatuksiltani liian tahmea ja raskas.

Janne Kontio: Pastorin ei kuitenkaan sovi hättääntyä. Voittehan luottaa tulevaisuuteen ja täydellisten apuun!

Kaisa Suomela: Vielä yksi asia?

Janne Kontio: Ja se on?

Kaisa Suomela: Te puhuitte myös jotain sellaista, että lihalliset lapset syntyvät oikeastaan rakkauden väärinkäytöstä. — Tahtoisitteko antaa selityksen tuohon hämäärään viittaukseenne?

Janne Kontio: (Kumartaen): Ja mitä sanoo meidän rakastettava puheenjohtajamme?

K a i s a S u o m e l a (Itsekseen; harmistuneena):
Kehno imartelija!

A n n i K a r p e l a (Tyynesti): Kehoittaisin Teitä
tekemään meille sen palveluksen!

J a n n e K o n t i o (Varmana): Sanonpa siis ih-
meellisen ja suoran totuuden: sukupuolielämä ei ole pää-
asiassa lapsien synnyttämistä varten, vaan on se lopul-
lisesti sitä varten, että miesten ja naisten sukupuolinen
yhdyselämä herättäisi heissä todellisen rakkauden.

K a i s a S u o m e l a : Kiitän Teitä sanoistanne!
Mutta kaiken epäselvyyden poistamiseksi pyydän Tei-
dän vielä keskittämään tuon synnittömän ja lapsettoman
rakkausteorianne mahdollisimman selviksi sanoiksi!

J a n n e K o n t i o : Ovatkohan herra pastori ja
meidän viisas ja tasapuolinen puheenjohtajamme samaa
mieltä?

P a s t o r i : Miksi ei?

J a n n e K o n t i o (Mairittelevasti): Ja entäs pu-
heenjohtaja? — jos saan luvan kysyä.

A n n i K a r p e l a (Tyynesti): Minä yhdyn herra
pastoriin!

J a n n e K o n t i o : Hyvä on. Se rohkaisee minua.
— Ja kenties nyt voinkin paljastaa mysteriota enemmän

kuin muuten olisi ollut mahdollista. — (Miettii). Mutta kuinka minä sen oikein sanoisin? — No, minä sanon jottenkin näin: täydellisesti uudestisyntyneen sukupuolinen rakkaus ilman lapsia on välttämättömänä apuna uudestisyntymättömälle naiselle — ja myöskin miehelle, mutta erittäinkin juuri naiselle —, jotta hän siten tulisi vähitellen mahdolliseksi vastaanottamaan suurta uudestisyntymisen mysteriota, tuota ihmeellistä salaisuutta: Kristus meissä! — Lienenkö nyt kyennyt sanomaan selvästi ja tajuttavasti?

K a i s a S u o m e l a : Kyllä. Olen tavallaan tyytyväinen!

J a n n e K o n t i o : Kerrankin!

K a i s a S u o m e l a : Kuitenkin kysyisin yhtä asiaa?

J a n n e K o n t i o : Olen nöyryn palvelijanne! •

K a i s a S u o m e l a : Kunhan minäkin puolestani kykenisin sanomaan asiallisesti ja sattuvasti! Sillä kaukana siitä, että minä olisin mikään hiottu keskustelija!

J a n n e K o n t i o : Se ei tee mitään! Sillä tarkoitus ja yrittäväisyys korvaa puutteellisuuden.

K a i s a S u o m e l a : Kiitän rohkaisustanne! Sillä aion sanoa, että Te, herra Kontio, olette mitä häikäile-

mättömimmän henkisen pimityksen ja saastutuksen uhri! — Toinen asia on, oletteko Te sitä tietoisesti tai tietämättänne. Enkä minä liioin halua mennä sitä asiaa ratkaisemaan. — Mutta luulisihan Teidän kuitenkin ymmärtävän, että tuollainen puhe ja oppi on mitä turmiollisinta ja tuhoa tuottavinta sekä Teille itsellenne että ympäristöllenne. — Vai ettekö tosiaan sitä ymmärrä?

J a n n e K o n t i o (Vakavasti): Minä jo sanoin, että tämä ympäristö ei ollut riittävästi harmoninen näin pyhien, salaisten ja arkaluontoisten asioiden käsittelyyn. Ja oikeastaan vain meidän erinomaisen kärsivällinen, myötämielinen ja, sanalla sanoen sähköistävästi rakastettavan puheenjohtajamme läsnäolo sai minut hetkeksi unohtamaan sen tärkeän seikan, että asiaan kypsymättömiäkin henkilöitä oli saapuvilla. — (Kääntyy pastorin puoleen): Veli pastori, minä pyytäisin kysyä: minkähän mielijohteen alaiseksi Te nyt olette joutunut?

P a s t o r i: Mitäs minä? — Minähän olen vasta. . . tai minä en ole vielä ollenkaan tutustunut salaiseen tietoon.

J a n n e K o n t i o: Siinä pastori puhuu oikein. Sellainen puhe vaatii Teitä. Sillä ettehan Te vielä tunne salaisen tiedon aakkosiakaan. — No, kenties juuri A:n ja B:n, mutta ei sen enempää — toistaiseksi. — (Kääntyy Anni Karpelan puoleen): Ja entäs meidän verraton puheenjohtajamme? — Minkälaisella maininnalla Te suvaitsette meitä ilahuttaa?

Anni Karpela : Mitäs minä? — Minähän olen vielä nuorempi Teidän ihmeelliselle opetuksellenne kuin pastori.

Janne Kontio : Hyvä. Se myös vaatii Teitä. Erinomaisesti. Jopa niin, että siitä voi vähitellen tulla Teidän juhlapukunne. — Ja olkoon nyt sanottu, rouva Karpela: ilmoittakaa vain aika, milloin haluatte kanssani lähemmin keskustella uudestisyntymisen ihanasta mysteriosta!

Anni Karpela (Miettii): Minä kyllä olisin vapaa huomen illalla.

Janne Kontio : Se sopii!

Kaisa Suomela (Kiivaasti): Mutta oletteko kokonaan pois järjiltänne? — Ihan kuin sokeita? — Ja Sinä, Anni, etkö tosiaan käsitä, mihin perikatoon tuo mies Sinut lopulta johdattaa?!

Selma Suomela (Hätääntyy): Meidän pitäisi kääntyä Toivon puoleen!

Kaisa Suomela : Se on totta! Sillä tilanne kärjistyy odottamattoman nopeasti. Suomela hätäilee tarpeettomasti.

Pastori : Sitä minäkin! — Oikeastaan rouva

Janne Kontio : Turha vaiva!

Selma Suomela: Toivolta meidän on kuitenkin kysyttävä. Sillä hänen kanssaan me olemme ennenkin neuvotelleet.

Anni Karpela (Tyynesti): Säilyttäkäämme toki malttimme! — Mehän olemme vain totuudenetsijöinä asiallisesti keskustelleet. Eikä meillä, tietääkseni, ole ensinkään syytä hätäillä. — Ja mitä erikoisesti Toivoon tulee, niin emmehän me ole ollenkaan hänen kanssaan keskustelleet näin syvällisistä asioista.

Janne Kontio: Ja sitäpaitsi: mikä erikoinen auktoriteetti Toivo Suomela olisi näin meidän kesken?

Pastori: Toivo Suomela on kyllä harvinainen ihminen. Hänhän toimeenpani sellaisen ratkaisun, että hän suorastaan järkytti meidät.

Janne Kontio: Olkoon. Mutta kaikki nuo ratkaisut saattoivat silti olla vain pelkkien järjellisten johtopäätelmien varassa.

Pastori: Tarkoitatteko, että se kaikki olisi voinut olla vain jonkunlaista järjellistä intoilua?

Janne Kontio: Miksi ei? — Järki ilman rakautta on oivallinen petkuttaja. Niinpä Toivo Suomelan „yllättävä ratkaisu” saattoi olla vain pelkkää järjen sep-kulationia. Ei hänen välttämättä tarvitse vielä tuntea Kristusta, tai tietää mitään sisäisestä uudestisyntymises-

tä. — Ja olenpa jotakuinkin varmakin, että asia on niin. Sillä tätä luuloa tukee se puheenjohtajan äskeinen lausunto, ettei Toivon kanssa ole vielä edes keskusteltukaan näin syvällisistä asioista. — Varovaisuus kuitenkin kieltää minun langettamasta lopullista tuomiotani ennen kuin olen ollut tilaisuudessa tarkistamaan asian.

K a i s a S u o m e l a : Kuulkaapas, herra Kontio!

J a n n e K o n t i o : Nöyrin palvelijanne, rouva Suomela!

K a i s a S u o m e l a : Oikeastaan Teidän mahtipontinen puhetapanne vapauttaisi minut kaikesta enemmästä neuvottelusta — ellei tässä olisi kysymyksessä koko meidän ryhmämme ja monien ihmisten elämä ja onni. Mutta niinkuin asiat nyt ovat, kehoittaisin Teitä mitä vakavammin luopumaan yrityksestänne meidän uudestisyntymisestämme, ja sitten tarkistamaan omaa kantaanne suhteessanne lapsettomaan sukupuolielämään ja henkiseen uudestisyntymiseen.

J a n n e K o n t i o : Kiitän!

K a i s a S u o m e l a : Tai jos välttämättä tahdotte jatkaa alkamallanne tavalla, pitäisi Teidän etsiä joku toinen, Teille itsellenne sopusointuisempi ympäristö. — Vaikka turha pyyntö, sillä yhtä turmiollisestihan Te sieläkin vaikuttaisitte.

J a n n e K o n t i o : Minä erikoisesti kiitän ja kummarran! — Voisitte kuitenkin tietää, ettei tapani ole tyrkyttää oppiani ja apuani kenellekään maailmassa!

P a s t o r i : Se on oikein! Jalosti puhuttu!

J a n n e K o n t i o : Rohkenen vielä huomauttaa, että rouva Suomela huolehtii suotta! — Vai pidättekö todella minua jonain ihmissyöjänä?!

A n n i K a r p e l a : Olkaa vakuutettu, herra Kontio, että Te kyllä nautitte meidän täyttä kunnioitustamme!

J a n n e K o n t i o : En epäile sanojanne, arvoisa puheenjohtaja! Ja se juuri rohkaisee minua — muuten olisin, kukaties, jo äsken luopunut tästä epäkiitollisesta tehtävästäni.

K a i s a S u o m e l a : Kuulkaahan: ollakseni asiallinen, ehdotan vielä, että järjestäisimme yhteisen neuvottelun, jossa Toivokin olisi mukana.

J a n n e K o n t i o : Oo — mikä järkähtämätön äidin rakkaus! Ja usko poikaansa! — Vaikka sehän on kaunista. Epäilemättä. Ihan suurenmoista! — Ja miksi ei? Miksi me emme soisi Teille ja pojallenne tuota erinomaista iloa ja suurta kunnianosoitusta? Siis: järjestäkäämme vaan neuvotte'ukokous!

S e l m a S u o m e l a : Mainiota!

J a n n e K o n t i o : Vaikka — sallikaa minun lisätä — itse asian kannalta on se kokonaan turha vaiva ja ajan hukka.

S e l m a S u o m e l a : Miksi niin?

J a n n e K o n t i o : Se on siksi, neiti hyvä, että mikäli veljenne todella on uudestisyntynyt, sikäli hän on ehdottomasti samaa mieltä kanssani. Jos hän taas on toista mieltä kuin mitä minä tässä keskustelussa olen esittänyt, niin, nähkääs — uudestisyntymättömän puheet eivät paljoa merkitse! Nimittäin hengellisissä asioissa.

A n n i K a r p e l a (Kopauttaa puheenjohtajavarallaan): Ja nyt, tilanteen vakavuuteen ja yleensä asianhaaroihin katsoen, julistan minä tämän kokouksen päättyneeksi! (Kopauttaa kaksi kertaa) Ja niin kokous on suljettu seuraavaan maanantaihin saakka — paitsi jos ylimääräistä kokousta tarvitaan. (Kopauttaa kerran, jonka jälkeen verkalleen poistuu, ja toiset poistuvat samoin).

— — — — —

A n n i K a r p e l a (Palaa. Puhuu itsekseen): Tämä vuosi on ollut merkillinen vuosi. — Veli Kontio on avannut uuden lehden minun elämäni kirjassa. — Ja samalla hän on auttanut minua ymmärtämään elämää paljon syvällisemmin. — Mutta hän itse ei kenties ymmärrä omaa oppiaan. Ainakin hän on käytännöllisenä ihmisenä ajanpitkään mahdoton. — (Pönnekkäasti): Ja siksi täytyy minun hänen päästä! Sillä hänestä voisi tulla mi-
Tulijärvi. 3

nun elämäni pahahenki. Hän voisi tulla siksi — ellen hänestä pääse. — Mutta minä tuskin jaksan tai uskallan yksinäni. Kenties yhdessä pastorin kanssa? Sempätähden minun on turvauduttava hänen apuunsa.

P a s t o r i (Saapuu huoneeseen).

A n n i K a r p e l a (Ihastuneena): Tepä tulette kuin kutsuttuna! — Olenkin Teitä juuri ajatellut.

P a s t o r i : Niinkö? — Ja miksi olisitte minua ajatellut?

A n n i K a r p e l a : Ensiksikin siksi, että minä Teitä tarvitsen.

P a s t o r i : Ja entäs toiseksi?

A n n i K a r p e l a : Toiseksi siksi, että minä oikeastaan pidän Teistä.

P a s t o r i (Hämmästyneenä): Pidättekö Te minusta?

A n n i K a r p e l a : Miksi en pitäisi? — Vai ettekö muista Mestarin sanoja: „Siitä teidät tunnetaan minun opetuslapsikseni, että Te toisianne rakastatte?”

P a s t o r i : Totta kyllä —?

A n n i K a r p e l a : Sentähden minä soisin ja toi-

voisin, että Tekin tulisitte vihityksi todelliseen rakkaus-kouluun oppilaaksi. Ja minäkin tahtoisin olla avuksi ,että Tekin oppisitte rakastamaan.

P a s t o r i (Ihmeissään): Mutta nyt minä en Tei-tä ymmärrä!

A n n i K a r p e l a : Ja miksi ette ymmärrä?

P a s t o r i : Ajatelkaa: minähän olen jo vihitty rakkauskoulun oppilaaksi! Minullahan on vaimo ja lap-sia!

A n n i K a r p e l a : Ooh, Te olette jo vihitty! Ja Teillä on vaimo ja lapsia! — Mutta onko siinä jotain uutta? — herra pastori.

P a s t o r i : Uuttako? — Mutta avioliitto sinään! — Ja vihitty vaimo!

A n n i K a r p e l a : Vihitty vaimo ja avioliitto si-nään? — Juuri niin. Mutta onko siinä jotain uutta? Sa-nokaapas!

P a s t o r i : Mutta nyt Te, rakas rouva, laskette leikkiä, peräti sopimatonta leikkiä.

A n n i K a r p e l a : Verratonta! — Te olette oi-keastaan erinomainen!

P a s t o r i (Nolona): Kuinka niin?

A n n i K a r p e l a : Te esiinnytte tuossa papillisen tekopyhyiden naamiossa niin auttamattomasti eduksenne!

P a s t o r i : Edukseni? — Esiinnyinkö minä papillisen tekopyhyiden naamiossa edukseni?

A n n i K a r p e l a : Esiinnytte. — Tai kuulkaa: Te olette erikoisen onnistunut edustaja kaiken papillisen tietämättömyyden ja tyhmän - naivin uskonnollisuuden sekoituksesta.

P a s t o r i : Naivin - tyhmästä sekoituksesta?— Olenko minä todellakin papillisen tietämättömyyden ja naivin - tyhmän uskonnollisuuden o n n i s t u n u t sekoitus?!

A n n i K a r p e l a : Olette. — Vai tahtoisitteko, että puhuisin asiallisemmin ja selvemmin?

P a s t o r i : Selvemmin? — Minun mielestäni Te olette puhunut melko selvästi!

A n n i K a r p e l a : Tavallaan. — Mutta ettekö ollenkaan käsitä, että on suuri ero tavallisen avioliittorakkauden ja sen rakkauden välillä, jonka Mestari asettaa opetuslapsillensa tunnusmerkiksi?

P a s t o r i (Hämillään, sopertaen): Ehkä käsitän. Ehkä sentään siitäkin jotain käsitän. — (Selvemmin) Minä vaan en Teitä heti ymmärtänyt. — Enkä minä vielääkään ymmärrä!

A n n i K a r p e l a : Ette ymmärrä minua? — Anteeksi: mutta jos Te noin vain ymmärtäisitte, niin ettehan Te sitten naivi ja tyhmä olisikaan!

P a s t o r i (Vaikenee).

A n n i K a r p e l a (Ankarana): Ja kuitenkin Te kaikessa uskonnollisessa luulottelussanne luulottelette olevanne milteipä Kristuksen sijainen!

P a s t o r i (Kiiruhtaen): En toki sellaista luulottele!

A n n i K a r p e l a : Turha kieltää! Sillä Tehän ja Teidän kirkkonne kuitenkin kuvittelette edustavanne jokseenkin yksinoikeutetusti Kristusta ja hänen valtaansa maan päällä!

P a s t o r i : Tavallaan. Nimittäin hengellisessä eli näkymättömässä merkityksessä. Sillä näkyväisessä merkityksessä meidän on alistuttava maallisen esivallan määräyksiin.

A n n i K a r p e l a : Ja teette siis aivan niinkuin Mestarikin? — Vai kuinka?

P a s t o r i : Mestari? — Mutta emmehän me olekaan mitään....

A n n i K a r p e l a : Aivan oikein: Te ja Teidän

kirkkonne ette ole suorastaan mitään, ette yhtään mitään! — Nimittäin juuri henkisessä merkityksessä.

Pastori: Voikohan sentään juuri noin sanoa?

Anni Karpela: Te tiedätte yhtähyvin kuin minäkin, että papisto kirkkoineen on ollut ensisijassa omien tekemiensä uskontunnustuksiensa kannalla, eikä se ole edes toisessa sijassa tunnustanut Messarin käskyjä, ei ole niistä välittänyt eikä niistä itselensä uskontunnustusta tehnyt!

Pastori: Valitettavasti niin on ollut.

Anni Karpela: On ollut? — Onko se siis jo lakannut olemasta?

Pastori (Vaikenee).

Anni Karpela: Minä kyllä myönnän, että Te joskus teoriassa, ainakin laskiaissunnuntaina ihmisille saarnaatte, että ilman rakkautta on kaikki helisevää vaskea ja kilisevää kulkuista....

Pastori: Mutta minä en sittenkään ymmärrä Teitä!

Anni Karpela: Johan minä sanoin, että jos Te ymmärtäisitte, niin ettehän Te sitten olisikaan — se mikä olette.

Pastori (Loukkaantuneesti): Rouva hyvä, su-

vaitkaa kuitenkin huomata, että minä — kaikessa tyhmyydessäni — olen suorittanut tutkintoni parhailla arvosanoilla!

A n n i K a r p e l a : Mainiota! — Te olette teoriassa suorittanut ensiluokkaiset tutkintonne, mutta käytännössä Teiltä nähtävästi puuttuu kaikki henkilökohtainen kokemus Mestarin uudesta käskystä: „Rakastakaa toisianne sillä rakkaudella jolla minä olen teitä rakastanut.”

P a s t o r i : Pyydän kuitenkin huomauttaa, ettei minua sentään pidetä aivan tunnottomana ja säälimättömänä puutteessa olevia ja kärsiviä kohtaan!

A n n i K a r p e l a : Senkin — saituri! Ulkokulattu tekopyhä!

P a s t o r i : Kuinka niin?

A n n i K a r p e l a : On peräti helppoa lähestyä joitakin raukkoja, joista tietää pääsevänsä muutamalla kolikolla! Minua inhoittaa tuollainen vaivaisten kolikkojen kilisteleväminen! Kuulkaa: minua suorastaan inhoittaa!! On lapsesta saakka inhoittanut.

P a s t o r i (Hämmästyneenä): Mutta eikö siis tarvitsevaisten auttaminen ole rakkauden työ ?

A n n i K a r p e l a : Riippuu siitä, annatteko rakkaudesta. Sillä jos annatte vain tavarahan vuoksi, tai päästäksenne irti pyytäjistä, niin ei antinne ole mikään rakkaus-

den työ.— Enkä minä silti sano, etteikö tarvitsevaiselle ole annettava. Päinvastoin: hänelle on annettava. Minä vain sanon, että sellainen on kovin helppoa. On niin helppoa — ja maailman silmissä turvallistakin — kumartua antamaan almua. Siinä ei tarvitse peljätä joutuvansa kenenkään jaarittelijan silmätikuksi. Päinvastoin: pyhimyksen sädekehä kimmeltää maailman edessä yhä kirkkaampana! — Eikö niin? — herra pastori.

Pastori: Minä myönnän, että Te puhutte jokseenkin niinkuin puhuu minun parempi minäni joskus, hiljaisina hetkinä.

Anni Karpela: Saatatte siis myöntää, että parempi minänne on joinakin hiljaisina hetkinänne ikäänkuin kosinut Teitä?

Pastori: Miksi en sitä myöntäisi? — (Valoisammin) Teidän kanssanne keskustellessa tulee ihminen väkisinkin avomieliseksi!

Anni Karpela: Mutta Te ette ole uskaltanut antaa myöntävää vastausta paremmalle minällenne?

Pastori: Olkaa vakuutettu, rouva: minä olen sellaisien hetkien jälkeen tuntenut itseni kehnoksi raukaksi!

Anni Karpela: Siinä se on! — Te ymmärrätte itse, kuinka verrattomasti paljon helpompaa on esiintyä armelijaana hyväntekijänä ja almujen antajana, kuin luopua kaikesta, seuratakseen Mestaria ja rakkaudessa

kokonaan uhrautuakseen muita palvelemaan. Sillä sellainen vaatii suurta rakkautta, uskallusta ja nöyryyttä.

Pastori: Kuulkaa, rouva Karpela: minä en voi muuta kuin myöntää: Te olette oikeassa!

Anni Karpela: Hyvä. Äsken Te jo myönsitte, että minä puhuin Teidän paremman minänne äänellä, niinkuin parempi minänne puhuu Teille jonain hiljaisena hetkenä. — Mitähän jos asia olisikin niin, että Te juuri nyt, tällä hetkellä, olisitte joutunut tuollaiseen hiljaiseen hetkeenne? Ja jos minä, taasenkin kuin Teidän paremman minänne sijassa, kosisin Teitä todelliselle rakkauselämälle — tahtoisitteko silloin uhrautua? — Minä jo sanoin, että on niin helppoa rakastaa vaivaisia ja rampoja. Niitä kun voi rakastaa muutamalla kolikolla! On kokonaan toista oppia rakastamaan ja palvelemaan sekä vaivaisia, että terveitä ja voimakkaita. Sillä siten voi rakastaa vain uhraamalla oman itsensä.

Pastori (Vaikenee).

Anni Karpela: Te ette vastaa?

Pastori: Vastaa? — (Hätääntyneenä) Mutta minä en tosiaankaan älyä, mitä minun olisi vastattava!

Anni Karpela: Täytyykö Teidän siis taas jälkeinpäin ajatella tätäkin hiljaisuutemme hetkeä moittimalla itseänne kehnoksi raukaksi? — niinkuin äsken sanoitte.

Pastori (Masentuneena): Rakas rouva: minä olen todella keho raukka, typerä ja saamaton!

Anni Karpela (Lujasti): Niin olette! — Auttamattomasti! — (Lempeämmin): No, ehkei sentään. Sillä kuulkaa: minä sittenkin rakastan Teitä! Ellen muuten, niin säälistä.

Pastori (Ihmeissään): Rakastatte minua — säälistä? — Ja pidätte raukkana?

Anni Karpela (Ylhäisen varmasti): Niin pidän. Auttamattomana raukkana.

Pastori: Te suorastaan pilkkaatte minua!

Anni Karpela: Pilkkaan? Ei, kuulkaa: sellainen on minulle vierasta. — Te itse nimititte itseänne „kehnoksi raukaksi”. Ja olkaakin vaan se mikä olette: keho raukka! Sitä oikeutetummalla syyllä ja johdonmukaisuudellahan minä silloin voin — Teidän omankin teorianne mukaan — Teitä rakkaudellani palvella. Sillä raajarikkoja ja raukkojahan Tekin puolestanne rakastatte. Ja arvattavasti myöskin säälistä?

Pastori (Vähän iloisemmin): Te olette verra-ton analogisti!

Anni Karpela (Arvokkaana): Niin olen. — Vai olisinko mitään muuta? — Sanokaa!

Pastori ((Polvilleen): Te olette suorastaan mahdoton!

Anni Karpela: Hyvä. — Eikö muuta?

Pastori: Lumouva! — Kuulkaa: Te olette lumouva!

Anni Karpela: Ei riitä.

Pastori (Tuskaisena): Jumalani! — Mitä Te oikeastaan minulta vaaditte?

Anni Karpela: Rakkautta!

Pastori Te suorastaan hämmennätte minut! — Sokaisette!

Anni Karpela: Ja sitten rohkeutta!

Pastori: Miksi?

Anni Karpela: Uskaltaaksenne sanoa suoraan.

Pastori: Minkä?

Anni Karpela (Alentuvasti ja lempeästi): Että rakastatte minua.

Pastori: Oo, minä todella rakastan Teitä! — Luonnottomasti!

Anni Karpela (Arvokkaasti): Minä kyllä tiedän sen.

Pastori (Avuttomasti): Tiedätte sen? — Kuulkaa: Te tiedätte senkin?!

Anni Karpela: Miksi en tietäisi? Olen sen jo aikoja sitten tietänyt. Sillä minun rakkauteni on tietoista. Minä rakastan, ja minä uhraudun rakkaudelleni tietoisesti. Ja Teidänkin on opittava tietoisesti rakastamaan. — Nyt Teidän rakkautenne on vielä „luonnotonta”, mutta sitä se ei saa olla. Kuulkaa: se ei saa sitä olla!

Pastori: Oi, auttakaa minua!

Anni Karpela: Te siis rakastatte minua — vaikkakin „luonnottomasti”?

Pastori: Minä todella rakastan Teitä!

Anni Karpela: Eikä vaimonne ja lapsenne ole tiellä?

Pastori (Nolona): Te olette armoton!

Anni Karpela: Niin olen. — Tavallaan. —

Pastori: Ei — mutta minä olen mahdoton!

Anni Karpela: Ja miksi olisitte mahdoton?

Pastori: Minä en ymmärrä. — Vaimoni ja lapseni? — Sehän se juuri on luonnotonta!

Anni Karpela: Luonnotonta! — Ei, kuulkaa: onko rakkaus vaimoonne ja lapsiinne luonnotonta?

Pastori (Hämmästyen): Mutta nyt en minä taasenkaan ymmärrä!

Anni Karpela: Siinähan se juuri on Teidän sekä luonnottomuutenne että kouluuntumattomuutenne. — Mutta koettakaa olla vilpitön ja vastatkaa minulle, ihan niinkuin kinkerillä, huoneentaulun mukaan. Siis: onko miehen rakkaus vaimoonsa ja lapsiinsa luonnotonta?

Pastori (Vaikenee; mietteissään).

Anni Karpela: Te vaikenette. Hyvä on. Ajatuskykynne on heräämäisillään. Enkä minä halua jännittää joustanne liikaa. — Minä siis vastaan Teidän puolestanne: rakkaus vaimoon ja lapsiin on luonnollista.

Pastori: Sen myönnän.

Anni Karpela: Ja rakkaus, joka on kaikista suurin, on aina luonnollista.

Pastori: Periaatteessa kyllä.

Anni Karpela: Mutta eikö käytännössä?

Pastori: Tietysti käytännössäkin.

Anni Karpela: Siis sekä periaatteessa että käytännössä. — Hyvä on. — Ja nyt onkin parasta lopettaa. — (Ottaa pastoria kädestä) Nouskaa! Oppitunti on päättynyt.

Pastori (Istuutuu): Minä olen sekä hämmästynyt että ihastunut. Te olette suurenmoinen sekä rakkaudessaanne että avaramielisyydessänne!

Anni Karpela: Kuulkaa, herra pastori: haluaisin auttaa Teitä vielä hiukan paremmin ymmärtämään rakkauttanne.

Pastori: Oi, tehkää se!

Anni Karpela: Sanotte rakastavanne minua?

Pastori: Minä en muuta voi!

Anni Karpela: Ja kun tämä on tosiasia, silloin on sekin tosiasia, ettei rakkautenne vaimoonne ja lapsiinne ole mitenkään esteeksi tai haitaksi. Pikemminkin päinvastoin. Sillä yhtä rakastaessanne on rakkautenne avartunut, niin että siihen mahtuu useampiakin. — Mikäli Te nyt tämän tosiasian ymmärrätte,

sikäli alkaa Teidänkin rakkautesenne olla tietoista, alkaa olla tietoisuuden piirissä.

Pastori (Epäillen): Kenties olette oikeassa.

Anni Karpela: Ja nyt toiseen asiaan. — Ajattelen Janne Kontiota. Te tunnette hänet ja hänen ajatustapansa. Sillä Teitähän minä oikeastaan saan kiittää siitä, että tulini hänet tuntemaan. — Hän on todella syvällisesti kokenut rakkauden mysteeriä. Ja minäkin olen hänen johdolla paljon kokenut, olen häneltä paljon oppinut.

Pastori: Janne Kontio on todella merkillinen ihminen. Ihan kuin kaikki tietävä. Olen aina häntä suuresti kunnioittanut ja ihaillut, ja kaiken aikaa itsekseni kysynyt: mistä kummasta hän on tuon kaiken tietonsa saanut?

Anni Karpela: Hän onkin syvästi kokenut Jumalan armon. Mutta käytännöllisessä elämässä hän ei kykene ollenkaan sulautumaan omaan oppiinsa. Sillä itse asiassa hän on hyvin häilyväinen ja häikäilemätön luonne.

Pastori: (Hämmästyneenä): Sitä minä en ole tiennyt!

Anni Karpela: Hän on myöskin voimakas. Ja julma. — Toisinaan minä suorastaan kauhistun häntä!

P a s t o r i : Tämä on minulle uutta!

A n n i K a r p e l a : Ja sentähden en minäkään enää voi jatkaa suhdettani häneen. Minun täytyy hänestä vapautua! Minun täytyy! — Ja siinä Te vastavuoroon voitte olla minulle avuksi. Tahdotteko?

P a s t o r i : (Hämillään) Jospa minä vaan osaisin olla miksikään avuksi?

A n n i K a r p e l a : Kunhan aluksi uskallatte edes pysyä asemillanne, ettekä heti paikalla juokse pakoon!

J a n n e K o n t i o (Astuu sisään): Hyvää päivää! — Palvelija koetti uskotella, ettei rouva ole kotona?

A n n i K a r p e l a (Varmasti): Oo; mutta istukaa-han! — Olemme olleet pastorin kanssa niin kiintoisassa keskustelussa, että unhotimme Teidät kokonaan!

P a s t o r i (Vilpittömänä): Emmehän tcki?

A n n i K a r p e l a : Pastorilla näyttää olevan hyvä halu asettua Teidän puolellenne, — Mutta jospa minä taas asetun pastorin puolelle, niin kuinkas tässä sitten käy?

P a s t o r i : Silloin me nähtävästi olemme kaikki samalla puolella!

J a n n e K o n t i o (Hillityn lujasti): Tai voi myös-

kin tapahtua, että herra pastori tässä erikoistapauksessa joutuu eräänlaisen puskurin puristukseen!

A n n i K a r p e l a : Pastorin ei nyt pidä säikähtyä!
— (Asettuu pastorin lähelle) Olkaa rohkea!

J a n n e K o n t i o : Mitä tämä on?

A n n i K a r p e l a : Mitäs tämä muuta on, kuin mitä se on!

P a s t o r i : Minä en ainakaan tästä mitään ymmärrä!

J a n n e K o n t i o (Halveksuvasti): Sen minä kyllä arvaan!

A n n i K a r p e l a : Pastori, älkäähän vaan heti livistäkö! — (Ottaa pastoria kädestä).

J a n n e K o n t i o (Vimmoissaan): Mutta tuota minä en voi sietää!

A n n i K a r p e l a (Rauhallisesti): Ja miksi ette voi?

J a n n e K o n t i o (Rajusti): Minä en ole antanut Teille lupaa tuollaiseen! — En Teille enkä pastorille!

A n n i K a r p e l a : Mutta rakkaushan on vapaata?
— Te itse olette sitä minulle aina teroittanut!

J a n n e K o n t i o : Japaata? — Niin: rakkaus kyllä on alkaessaan vapaata. Mutta ettekö muista, että rakkaus myöskin yhdistää ja sitoo lujemmin kuin mikään muu?

A n n i K a r p e l a : Muistan kyllä. — Mutta rakkauspa sitoo ja yhdistää minut juuri nyt herra pastoriin!

J a n n e K o n t i o : Tämä on suorastaan hävytöntä!

A n n i K a r p e l a : Kuinka niin?

J a n n e K o n t i o : Te olette minun oppilaani, ja Teidän lupauksenne sitoo Teitä!

A n n i K a r p e l a : (Laskee pastorin käden) Jos olen Teidän oppilaanne, niin merkitsee tämä vain, että oppilas on kasvanut opettajansa edelle rakkaudessa!

J a n n e K o n t i o (Masennetussa tuskassa): Tämä on solvaus! — (Uhkaavasti): Ja Te, herra pastori, olette syypää tähän solvaukseen!

A n n i K a r p e l a : Kas vaan! — Te olette minulle aina opettanut, että rakkaus yksin ja omalla valtavuodelaan hallitsee kaikkea, kaikkia lupauksiakin, tai että rakkaus on lupauksien täyttymys, tehden ne täyttyessään mitättömiksi. — Ja nyt, veli Kontio, pitää Teidän tietää, että minun rakkauteni pastoriin — samoin kuin toivottavasti hänen rakkautensa minuun — on suorastaan ylivoimainen! Ja sentähden se yksin hallitsee

tilannetta, ja tekee kaikki lupaukset minun ja Teidän välillänne mitättömiksi.

Pastori: Veli Kontio: sallikaa minun huomauttaa, että tämä on minulle suorastaan hämmästyttävää, yllättävää!

Janne Kontio (Raivoissaan): Tämä on pirulinen soppa, jonka Te molemmat olette yhdessä keittäneet! — Ja sen Te vielä saatte kalliisti maksaa!

Anni Karpela: Ohhoo! — Tämähän on selvä todistus siitä, että Te käytännössä olette vain itseks ihminen, omien etujenne tavoittelija. Sillä muistattehan, kuinka olette minulle teroittanut — nimittäin silloin, kun se on ollut Teille edullista —, että rakkaus on pitkämielinen, kärsivällinen; joka ei vihaan syty, joka ei katkeroidu, eikä muistele kärsimäänsä vääryyttä. — Mutta nyt Te jo uhkaatte. Te olette suunniltanne kiukusta ja katkeruudesta?

Janne Kontio (Lujasti): Siihen on minulla täysi oikeus. Oikeus on minun puolellani!

Anni Karpela (Hämmästyneenä): Oikeus? Siis laki? Laki ja oikeus? — Mitähän minun vielä pitääkään Teidän suustanne kuuleman?! — Herra pastori: tuossa Te näette ihmisen, joka kaiken aikaa on esiintynyt itseoikeutettuna rakkauden apostolina, mutta joka on täydellisesti lain orja, joka kynsin hampain taistelee omien persoonallisten oikeuksiensa puolesta.

Pastori: Rouva Karpela: minun täytyy myöntää, että Te puhutte hämmästyttävällä johdonmukaisuudella!

Janne Kontio: Pirullisella hävyttömyydellä! Ei niin kerrassaan mitään avuliaisuutta tai hienotunteisuutta auttajaansa ja opettajaansa kohtaan!

Anni Karpela: Jos vetoatte hienotunteisuuteeni ja avuliaisuuteeni, niin olen valmis Teitä auttamaan. — Ja tosiaan: Te olette kyllä avun tarpeeseen! Sillä vaikka olette esiintynyt lapsettomana rakkauden edustajana, jonnain hirmuisena vihittynä, tavallaan kuin yli-ihmisenä, ei Teillä ole sellaiseen minkäänlaisia edellytyksiä itse käytännössä. — Onhan suhteenne Tuulikkiin sen selvästi osoittanut.

Janne Kontio (Masentuneena): Te olette armoton! — Teiltä todella puuttuu kaikki ymmärtämys ja sääli toisen ihmisen tilapäisiä heikkouksia ja lankeemuksia kohtaan!

Anni Karpela: Minä tosiaan säälin Teitä! — Erittäinkin huomattessani vielä toisessakin asiassa Teidän suhteenne täydellisesti erehtyneeni.

Janne Kontio: Missä asiassa?

Anni Karpela: Nähkääs: minä luulin Teitä vahvemmaksikin. Minä vakavasti pelkäsin Teitä. Mutta Tehän olette kuin tyhjää ilmaa vain! — Tämä samalla todistaa, että Teiltä tosiaan uupuu tuo elämän suurin

voima: r a k k a u s. Ja siitä johtuvaa heikkouttanne ja pelkuruuttanne Te koetatte peittää tyrannimaisella uhkalla; niinkuin sellaisilla ihmisillä yleensä tapana on. — Näinollen: Teidän oma teorianne velvoittaa Teitä alistumaan tavalliseen avioliittoon. Sillä vaimonne ja lapsienne lähellä, heidän aurassaan ja heidän puolestaan raattamalla otsanne hiessä, voitte Te vähitellen kasvaa rakkaudessa, tuossa todellisessa elämän voimassa.

P a s t o r i : Tämä on ihmeellistä puhetta!

A n n i K a r p e l a : Minä lisään ja sanon suoraan, että pastori onkin tuhat kertaa pldemmällä rakkaudessa kuin Te, veli Kontio!

J a n n e K o n t i o (Kiivaassa vimmassa): Mutta tämä on verinen loukkaus!

A n n i K a r p e l a : Rakkaus ei loukkaannu — jos sitä missä on. Ja senpätähden: minä suorastaan kehoitan Teitä menemään vakavaan avioliittoon lapsenne äidin, Tuulikin kanssa!

J a n n e K o n t i o : Se on suorastaan mahdottomuus!

A n n i K a r p e l a : Ei ollenkaan. — Ja kuulkaa: minä avustan Teitä taloudellisesti.

J a n n e K o n t i o : Avustatte? — Mutta ettekö ymmärrä, että Te julmalla tavalla pakoitatte minua?!

A n n i K a r p e l a : Sen teen vain Teidän molempien onneksenne, Teidän ja Tuulikin. Ja lapsienne onneksi. Sillä Te kaikki tarvitsette toisianne.

J a n n e K o n t i o : Ehdotuksenne ja tarjouksenne voi olla vilpittön, mutta siihen antautuminen on sittenkin yian raskas uhri minulle. Sellaiseen minä en suostu!

A n n i K a r p e l a : Se on kuitenkin ainoa keino Teidän itsenne pelastukseksi. Ja sentähden minä tuen ja autan Teitä. Minä otan osaa Teidän kotinne pystyttämiseen. Suostutteko?

J a n n e K o n t i o : (Vaikenee).

P a s t o r i : Rouva Karpelan osanotto ja myötätunto on todella suuri ja ihanteeksi kelpaava.

J a n n e K o n t i o : Hän onkin paras minun oppilaistani! — Ja samalla oivallinen näyte siitä, millaiseksi ihminen voi minun koulussani muuttua!

A n n i K a r p e l a : Parantumaton kerskuri! — Mutta siitä minä vähät välitän. — Se Teidän kuitenkin täytyy kuulla ja sulattaa, että minä vain sattumalta olen ollut Teidän koulussanne. Nyt en enää ole. Nyt saatte jatkaa Tuulikin kanssa. — Ja minä puolestani hankin Teille huonekaluston. Ja sen lisäksi luovutan Teille kolmanneksen palkastani kolmen vuoden ajalla. — Vastatkaa, suostutteko?

Janne Kontio: Olette varmaankin neuvotellut Tiulikin kanssa?

Anni Karpela: Sellainen neuvottelu sopii parhaiten Teille itsellenne!

Janne Kontio: Kyllä niinkin. — (Miettii) Mutta oikeastaan Teidän velvollisuutenne on antaa minulle kolmannes vuosituloistanne, ei vain kolmen vuoden aikana, vaan koko elinikäanne, tai kunnes jompikumpi meistä kuolee. Se on tässä tapauksessa oikein ja kohtuullista. Sillä hengellisesti vihittynä opettajanannehan minä itse asiassa olen Teidän pääanne, niinkuin mies on vaimon pää, tai niinkuin Kristus on seurakunnan pää. — Siis: kolmannes vuosituloistanne minulle, siksi kunnes jompikumpi meistä kuolee, ja minä suostun!

Anni Karpela (Kiivaasti): Lurjus! — (Malttaen): Tai asiallisemmin sanottuna: Te olette alemman ja ylemmän minänne sekoituksesta muodostunut auttamaton epäsikiö!

Pastori: Kyllä minäkin jo suorastaan ihmettelen ihmettelen. . . .

Anni Karpela: Mutta siitä huolimatta pysyn minä lupauksessani: hankin Teille huonekaluston ja luovutan kolmanneksen palkastani kolmen vuoden ajalla. — Kuitenkin on tämä tarjoukseni voimassa vain

tämän hetken. Ellette siihen nyt suostu, olen siitä vapaa, ja menettelen harkintani mukaan.

Janne Kontio (Miettii): Paremmin harkittuani ja edellyttäen, että tarjouksenne on sitova, minä suostun! — (Tarjoaa kätensä).

Anni Karila: Siis päätetty asia! (Pudistaa kädestä) Toivotan Teille ja Tuulikille onnea! — Ja minä vielä vahvistan lupaukseni huonekalujen ja kolmi-vuotisen kolmannes-palkkani luovuttamisen suhteen. —
Pastori: Tekin voitte antaa siunauksenne asialle!

Pastori (Kättelee Janne Kontiota): Vilpitön ja sydämellisin onnitteluni seuraa Teitä!

Anni Karpela: Ja nyt, veli Kontio, voitte heti lähteä asioitanne järjestämään!

Pastori (Ajattelee): Ja minä myös! — Minä seuraan mukana. (Poistuvat).

Anni Karpela (Yksin): Jospa saisinkin tämän asian järjestykseen! — (Poistuu; verkalleen).

Pastori (Saapuu. Yksikseen): Jos rakkaus on jumalallista, niin miksikä kuitenkin olen rauhaton ja levoton? — Ja kaukana siitä, että tämä rauhattomuuteni olisi vähentynyt vaimoni kuoltua; se on päinvastoin

lisääntynyt. — Minä olen taasenkin joutunut merkillisellä tavalla kahden voiman väliin, joista yksi vetää sinne päin, toinen tänne päin. Yhdellä puolen on rouva Karpela merkillisenä mysteeriona ja valtavana mahtina, toisella puolen oikeustajuntani ja siveellinen omatuntoni, joka yhtämittää kysyy: onko tämä oikein? — Jumalani, auta minua!

Anni Karpela, Kaisa Suomela ja Toivo Suomela (Saapuvat).

Pastori (Ilostuen): Kas, Toivo Suomela! — Hauska tavata taas, pitkästä aikaa! — (Kättelevät): Olen Teitä usein ajatellut; etenkin viime aikoina.

Toivo Suomela: Samoin minäkin. Etenkin juuri viime aikoina olen minäkin useasti Teitä ajatellut.

Kaisa Suomela: Pastori onkin vaimonsa kuoltua muuttunut yhä raskasmielisemmäksi.

Pastori: Olenko minä tosiaankin muuttunut raskasmieliseksi?

Kaisa Suomela: Ainakin minä olen saanut sellaisen vaikutelman Teistä.

Toivo TSuomela: Pastori siis yhä suree ja ikävöi vaimoaan?

Pastori: Valitettavasti.

K a i s a S u o m e l a : Mihinkäs ihminen luonnostaan pääsee!

P a s t o r i : Se on totta. Minun on toisinaan vaikea päästä mihinkään selvyiteen.

A n n i K a r p e l a : Pastoria varmaankin vaivaa se, ettei hän ole ollut tarpeeksi hyvä vaimolleen. Hänen vaimonsa nähtävästi sai värjöttää kylmän pyhimyksen edessä. — Sellaisesta minä en ollenkaan pidä!

P a s t o r i (Huuaten): Jospa minäkin osaisin olla yhtä ehjä luonne!

A n n i K a r p e l a : Kuinka Teistä koskaan voisi tulla ehjä luonne, kun te aina hapuilette puoleksi sitä, puoleksi tätä? — (Jää tuijottamaan ylös) Minun mieleeni kuvastuu niin elävä Kristus, että on melkein kuin näkisin Hänet edessäni. — (Jää tuijottamaan).

K a i s a S u o m e l a (Tyynesti): Vähemmälläkin! — Toivo: sinä saisitkin puhua meille lain ja armon suhteesta toisiinsa!

P a s t o r i (Rauhallisen innostuneena): Puhukaakin siitä!

A n n i K a r p e l a (Yhä tuijottaen; haaveellisesti): Juuri siitä!

T o i v o S u o m e l a : Pitäisikö minun puhua lain ja armon suhteesta toisiinsa?

A n n i K a r p e l a (Kääntyy Toivo Suomelaan):
Juuri siitä puhukaa!

K a i s a S u o m e l a: Sillä me olemme joskus ennenkin tästä asiasta keskustelleet, ja olleet erimielisiä.

A n n i K a r p e l a (Ikäänkuin heräisi): Minä kuitenkin ajattelen, ettemme nyt tästä asiasta keskustelisi.

K a i s a S u o m e l a (Tyynesti hämmästynyt): Ja miksikä ei?

A n n i K a r p e l a: Armosta ja rakkaudesta ei voi kovin paljon puhua; sitä täytyy elää.

P a s t o r i: Kyllä niinkin. Mutta jos ihminen joutuisi, sanokaamme vaikka omassatunnossaan ristiriitaan juuri silloin, kun hän koettaa elämässään asettua armon ja rakkauden kannalle, niin eikö hänen olisi hyvä asiasta neuvotella?

T o i v o S u o m e l a: Epäilemättä.

K a i s a S u o m e l a: Pastori: saisinko minäkin lausua ajatukseni?

P a s t o r i: Tehkää se!

K a i s a S u o m e l a: Minä, nähkääs, ajattelen, että jos rakkaus on korkeinta ja jumalallisinta, niin voisiko elämänsä soveltaminen rakkauden kannalle aiheuttaa syytöksiä omassatunnossa? Vai eikö juuri kor-

keimman seuraaminen pitäisi aiheuttaman rauhaa omassatunnossa?

T o i v o S u o m e l a : Äidin huomautus on erittäin sattuva.

P a s t o r i : Mutta entäs, jos omatunto kuitenkin syyttäisi ihmistä juuri rakkauselämän vuoksi?

A n n i K a r p e l a : Silloin on se vain merkki siitä, että ihminen on vielä uudestisyntymätön!

P a s t o r i : (Tuskaisena): Mitä erikoisesti juuri minuun tulee, niin minä varmaankin olen kokonaan uudestisyntymätön. Sillä minähän en edes kykene pukemaan ajatustani järkevään muotoon, esittääkseni sen asiallisella tavalla.

K a i s a S u o m e l a : Pastori kait tarkoittaa kysyä, että salliiiko uudestisyntyneen omatunto meneteltävän sillä tavalla, jota ei edes uudestisyntymättömänkään omatunto sallisi omistajansa tekevän?

P a s t o r i : Juuri noin. — Kenties juuri noin pitäisi kysyä?

T o i v o S u o m e l a : Ainakin tuohon kysymykseen on vastaus selvä. Sillä uudestisyntyneen omatunto voi tuomita milteipä kuoleman synniksi sellaista, jossa ei uudestisyntymättömän omatunto kykene vielä

tekemään mitään siveellistä eroa kielteisen ja myönteisen välillä.

K a i s a S u o m e l a : Ja tämä nimenomaan rakkauselämässäkin. Vai kuinka?

T o i v o S u o m e l a : Tietenkin.

P a s t o r i : Pitäisikö siis ihmisen ylimalkaan kieltäytyä uhrautumasta rakkaudelle omantunnon vuoksi?

T o i v o S u o m e l a : Epäilemättä. Sillä jos ihminen luulee rakkaudeksi sellaista, jossa uhrautuminen aiheuttaa siveellistä syytöstä omassatunnossa, niin hän on erehdyksen vallassa. Ja hän tekee viisaasti kieltäytyessään sellaisesta.

P a s t o r i : Kyllä niinkin. — Mutta entäs, jos rakkauden velvoitus on kuitenkin suurempi kuin omantunnon ääni?

A n n i K a r p e l a : Oikein, herra pastori! — Sillä koska rakkaus on lakia suurempi, niin myöskin sen velvoitus on suurempi.

K a i s a S u o m e l a : Toivo: juuri tässä kohdassa me aina takerrumme.

T o i v o S u o m e l a : Eipä kumma. Sillä vallit-

seehan tässä suhteessa vielä miltei yleinen käsitteiden hämmennys.

P a s t o r i : Sen myönnän. — Kenties Teillä olisi joku valaiseva ajatus sanottavana?

A n n i K a r p e l a : Puhukaakin, Toivo Suomela!

T o i v o S u o m e l a : Jos minun on tässä jotain sanottava, niin sanon heti, ettemme me totuudenetsijöinä saa jäädä ajattelemaan laista ja rakkaudesta sellaisina, millaisiksi ne ovat vääristyneet ihmisten käsitteissä ja läinsäädännässä. Meidän on sensijaan lähestyttävä lakia ja rakkautta sellaisina, millaisina ne esiintyvät korkeimman ja pätevimmän tulkitsijansa esityksessä, Jeesus Kristuksen Vuorisaarnassa. Ja silloin me voimme huomata, etteivät suuri elämän Laki ja rakkaus ole kaksi irrallista, kenties toisilleen vastakkaista mah-tia, vaan ovat ne saman asian kaksi käsitteellistä eroavaisuutta. Itse asiassa rakkaus on lain sisin olemus, sisin ydin.

P a s t o r i : Mainiosti puhuttu! — Mutta ellei ihminen jaksa tätä ymmärtää, eikä käytännössä hyväkseen käyttää?

T o i v o S u o m e l a : Sentähden Vuorisaarnassa esitetäänkin yksityiskohtaiset ohjeet ja käskyt. Ne ovat pitkän kokemuksen saavutuksina niin sommitellut, että niistä kaikki ihmiset hyötyisivät, että niitä voisivat kaikki ihmiset hyväkseen käyttää. — Tällöin onkin suuri ero sen välillä, että ihminen edes parhaansa mukaan

koettaa niitä sekä ymmärtää että seurata, kuin jos hän joko heittäytyy välinpitämättömäksi tai, vielä pahempi, koettaa niitä tulkinnoillaan kiertää tai syrjäyttää.

Pastori: Sellaisenaan tuo tuntuu asialliselta puheelta.

Anni Karpela: Mutta tyhjentyiköhän siinäkään koko totuu?

Toivo Suomela: Mitä siis omasta puolestanne arvelette?

Pastori: Lausukaakin ajatuksenne nyt, erittäinkin kun veli Suomelakin on mukana!

Anni Karpela (Vaikenee).

Kaisa Suomela: Vai arveletteko, että puhuminen on hopeaa, vaitiolo kultaa?

Anni Karpela: Ehkä niinkin. Sillä on aina asioita, joista on vaikea puhua.

Toivo Suomela: Epäilemättä.

Pastori: Mutta jos vaikeneminen olisi samaa kuin kiven antaminen nälkäiselle, kun taas viisaan puheen kuuleminen olisi leipää?

Anni Karpela: Järkei ei ylimalkaan kuitenkaan ymmärrä niitä kuin hengen ovat.

Toivo Suomela: Mutta yrittää meidän kuitenkin on lupa; puhumme niinkuin ymmärrämme.

Anni Karpela: Te kaikki siis vältämättä tahdotte kuulla minun ajatukseni lain ja armon käytännöllisestä merkityksestä? — Hyvä. Mutta jos minun sanani koituvat Teille tuomioksi?

Toivo Suomela: Tuomioksi? — Mutta eihän sellaista voi edeltäpäin tietää.

Anni Karpela: Ainakin sen voi edeltäpäin tietää, ettei pelkällä kiltäytymisellä saavuteta armoa ja armoitetun tilaa.

Toivo Suomela: Mitenkä siis ajattelette?

Anni Karpela (Innostuneesti): Minä tarkoitan, että kehittyneemmän on uhrauduttava vähemmän kehittyneen hyväksi rakkaudessa.

Toivo Suomela: Siinä olen aivan samalla kannalla.

Anni Karpela: Hyvä. Jos siis joku ihminen omassa rakkaudessaan ja uhrautumisessaan joutuisi pulaan ja tarvitsisi apua, ja jos tuo ihminen sillion kääntyisi esimerkiksi Teidän puoleenne, niin kieltäytyisittekö uhrautumasta? — (Asettuu Toivo Suomelan eteen, sormi pystyssä).

Toivo Suomela: (Vaikenee).

Anni Karpela (Samassa asennossa): Tekin vaikenette?

Toivo Suomela: Tosiaan: minä äsken kehoitin Teitä puhumaan, ja nyt en minäkään löydä sanoja puhuakseni!

Anni Karpela (Lopettaa asentonsa): Sellaista se on! — Nähtävästi Tekin, niinkuin pastori tuossa, sittenkin mietitte vain omaa turvallisuuttanne? — Pelkkiä lain orjia! — Ja siinä sitä sitten istutaan — niinkuin lintu tervatulla sillalla. Kun luulee saavansa nokkansa irti, niin jo taas istuukin pyrstöstään kiinni.

Toivo Suomela: Sellaisia raukkoja me ihmiset olemme.

Anni Karpela: Mutta miksi istua aina lakikirja kourassa? — Eihän laki tee ketään täydelliseksi. Siinä kuluu aika vain turhassa tuskailussa ja hyödyttömässä katumisessa. — Toista on elää Jumalan armossa. Siinä vain ihmistä sisäisesti lohdutetaan. Sen olen minä saanut itse elävästi kokea. — Ja Teidänkin, Toivo Suomela, on vielä kerran päästävä osalliseksi tästä Jumalan armosta.

Toivo Suomela: Ainakin toivoisin pääseväni perille sen perinpohjaisesta ymmärtämisestä.

Anni Karpela: Hyvä, että edes senverran myönnätte!

Toivo Suomela: Miksi en sitä myöntäisi?

Anni Karpela: Monet sen kyllä myöntävät puheessaan ja järjellään, mutta epäilevät sydämessään ja ovat puolinaisia käytännössä. — Ja niin kuitenkin pysyvät lain orjina. — Ihmisen on uhrattava itsensä rakkaudelle ilman mitään ehtoja.

Toivo Suomela: Pitäisi kait sanoa: ilman itsekkäitä ehtoja?

Anni Karpela: Itsekäs järki asettaa aina omia ehtojaan. Ja ihmiselle on niin mieluista kääriytyä oman kieltämyksensä ulkokultaiseen vaippaan silloin, kun hänen pitäisi uhrautua. — Tekin, Toivo Suomela, olette kyllä paljon kieltäytynyt, mutta nähtävästi olette kuitenkin kovasti huolissanne siitä, ettei vain oma sädekehänne tahriutuisi?

Toivo Suomela: Sellainen on hyvinkin mahdollista.

Anni Karpela: Minä jo aivan näen Teissäkin tuon alemman järjen mahdin, joka niin suurella rauhallisuudella ja itsetyydytyksellä katselee meitä vaivaisia syntisiä. Sillä mitä se liikuttaa hurskasta pyhimystä taivaissa, vaikka ne, joita hän on joskus ollut rakastavinaan, tai jotka ovat tosissaan häntä rakastaneet, oli-

sivatkin helvetin syvyydessä?! — Mutta nähtävästi Tekin huomaatte tämän vasta sitten, kun on jo liian myöhäistä, vasta sitten, kun Teidän uhrinne ei enää mitään merkitse!

Pastori: Rouva Karpela on ihmeellinen ihminen. Minä ylimalkaan tuijotan häneen kuin pyhimyksen, tai kuin kysymysmerkkiin. Niin hän on ehjä ja kokonainen.

Toivo Suomela: Sitä hän kieltämättä on.

Anni Karpela: Turhaa ylistystä! — Minä odotan tekoa.

Kaisa Suomela (Ihmeissään): Mutta eikö Toivo sitten ole uhrautunut?

Anni Karpela: Toivo on vain kieltäytynyt, ja siten pelastanut oman itsensä. Mutta taivaansa uhrannut Bodhisattoa on paljon suurempi kuin kieltäytymisen kautta itsensä pelastanut Arhat. Arhatiuskin on vain hienoa itsekkyyttä ilman Bodhisattavan suurta uhria. — Tekin, Toivo Suomela, kuljette vain arhatuiden kieltäytyvää tietä, mutta ette vielä ollenkaan tunne Bodhisattavan syvää ja suurta tietä, sitä tietä, jossa ihminen suuressa, kaikkikäsittävässä, pohjattomassa rakkaudessaan uskaltaa heittäytyä syvimpiin helvetteihinkin — pelastaakseen siellä olevia veljiään.

Pastori: Minun täytyy myöntää, että minä ker-

rassaan tuuperrun tällaisten suuremmoisten näköalojen edessä! — Ja minä vain kysyn nöyrässä ihmetyksessä: kuka kuolevainen sellaista milloinkaan kestää?

A n n i K a r p e l a : Vain se, joka uskaltaa! — Pelkureilla sensijaan tulee aina olemaan osansa tulissessa järvessä. Vasta hirmuiset kärsimykset ja ammottava tyhjiys ja yksinäisyys kenties saavat hänet lopulta jotain uskaltamaan, uhrautumaan ja rakastamaan.

K a i s a S u o m e l a : Toivo: eikö Sinulla ole tähän mitään sanottavaa?

T o i v o S u o m e l a (Vaikenee).

A n n i K a r p e l a : Poikanne on jo kieltäytymisensä kautta ajautunut sellaiseen umpikujaan, josta ei enää puhumisella selviydy.

T o i v o S u o m e l a (Vaikenee)

P a s t o r i : Minä en nyt ainakaan tällä kertaa rohkenisi sanoa sinne enkä tänne. Sillä minä alan tuntea itseni yhä tyhmemmäksi.

A n n i K a r p e l a : Se on seuraus siitä, että Te yhä alistutte puhumaan ihmisille sellaista, mitä ette itsekään ymmärrä, tai mikä ei ole sopusoinnussa Teidän omien parhaimpien aavistuksienne kanssa. — Sentähden pitäisi Teidänkin uskaltaa puhua suoraan ja kiertelemättä, niinkuin itse ymmärrätte.

Toivo Suomela: Kuitenkaan ei meitä ihmisiä voida mihinkään pakoittaa. Sisäisessä kasvussaan täytyy jokaisen kyetä itse särkeämään oman kotelonsa.

Anni Karpela: Tuon Te taas keksitte vain itseänne puolustaaksenne — ettette tarvitsisi rakkaudelle uhrautua. — Mutta se Teidän täytyy vielä lisäksi tietää, ettei Teillä ole ainakaan minun lupaani istua ylhäisessä taivaassanne. Ja kun tämä tieto ei anna Teille rauhaa, silloin on Teidän joko paettava pois tämän planeetan ja ihmiskunnan hätähuutojen ulottuvista; tai on uskallettava uhrautua. — Silloin Te ehkä saatte etsiä minutkin jostain helvettien syvyyksistä — koska ette aikoinanne välittänyt.

Kaisa Suomela: Mutta onkohan meillä ihmisillä oikeutta, tai onko se enää edes rakkauden oman luonteen mukaista, velvoittaa toisiamme noin äärimmäisellä tavalla? — Ainakaan emme saisi ikäänkuin kiusalla, puolittain tahallamme, kuvitella syöksyvämme perikatoon — jotta sitten jonkun täytyisi tulla sinne meidän perässämme meitä pelastamaan!

Pastori: Toivo Suomelan pitäisi puhua!

Toivo Suomela: (Vaikenee).

Anni Karpela: Toivon asema ei enää selviydy puhumisella. Hänen on jotain tehtävä.

Kaisa Suomela: Toivo: nähtävästi sinä jo suunnittelet jotain tehtävää?

Toivo Suomela: Mitä vielä! — Minä vain ajattelen, että mahdollisesti minun asemani onkin jos-
sain kriittisessä kohdassaan, ja että siinä ei pelkkä
puhuminen paljoa autakaan. — Vaikka työn ja toimin-
nan kannallahan minä ylimalkaan olen ollutkin. Minä
vain olen koettanut asettaa kaikelle työlleni ja palvele-
vaisuudelleni niitä kielteisiäkin ehtoja, joita
Mestari vuorisaarnassa asettaa. Ja samalla olen koet-
tanut kaiken aikaa kuunnella sisäisen Jumalani ääntä,
tarkkailla Hänen mukanaoloaan.

Anni Karpela: Tehkää se edelleenkin! — En
minä suinkaan tarkoita, että Teidän pitäisi luopua
Mestarista ja Jumalasta! — En mitenkään! — Minä
vaan olen tahtonut sanoa, että Jumalan tahto lopulta-
kin on, että ihminen kieltäisi itsensä ja uhrautuisi kaik-
kinensa rakkaudelle. — Mutta kun Te ette tätä vielä
ymmärrä, niin on asia viimekädessä jätettävä Jumalan
johdettavaksi. — (Poistuu omissa ajatuksissaan ja rau-
hallisesti. Pastori myös rauhallisena ja äänettömänä
kumartaa ja poistuu).

Kaisa Suomela: Toivo: onko asia Sinulle
jotenkin epäselvä?

Toivo Suomela: Äiti: en suinkaan luulot-
tele lopullisesti ratkaisseeni, ja siis selvästi ja koke-
musperäisesti ymmärtäneeni Bodhisattvan suurta
uhria?

Kaisa Suomela: Et suinkaan lopullisesti. Sil-

lä sehän merkitsisi, ettei olisi enää mitään uhrautumisen ja oppimisen mahdollisuutta. — Ja sitäpaitsi: ymmärränhän minä, että vaikenemiseesi vaikutti myöskin asian arkaluontoisuus ja velvoittava vastuunalaisuus. Sillä oikeastaanhan Anni Karpela esitti, vaikkapa tietämättäänkin, kuin jotain helvetin hätähuutoa.

Toivo Suomela: Niinkö äidistä tuntui?

Kaisa Suomela: Toivoisinpa voivani lisätä: koeta olla varuillasi! — Mutta vaikka mieleni tekisi antaa hyviä neuvoja, niin en kuitenkaan keksi mitään parempaa, kuin minkä jo itse annoit.

Toivo Suomela: Minkä sitten?

Kaisa Suomela: Että koetat aina kuunnella sisäisen Jumalasi ääntä ja ulkonaisen Mestarin neuvoa.

Toivo Suomela: Kiitos, äiti!

Kaisa Suomela: Että vaikka pidätkin korvasi ja sydämesi auki maailman tuskalle ja ihmisten ja helvetin hätähuudoille, niin et kuitenkaan sellaisenaan alistu heidän vaatimuksiinsa, etkä liion omiin tunnelmiisi ja järkipäätelmiisi, vaan koetat herkästi kuunnella ja kiinteästi seurata Jumalan ääntä ja Mestarin neuvoa.

Toivo Suomela: Äidin puhe on ihmeen selvää ja vakuuttavaa. — (Ottaa äitiä kädestä) Minä ihan sydämestäni kiitän Sinua!

K a i s a S u o m e l a (Kädestä pitäen): Painakin siis mieleesi tuo neuvo, että enemmän on kuultava Jumalaa ja Mestaria kuin ihmisiä ja heidän vaatimuksiaan, Ja tätä myöskin lemmen asioissa, rakkaudessa ja uhrautumisessa. — (Poistuu).

T o i v o S u o m e l a (Yksin. Itsekseen): Kuka tässä oikeastaan on helvetissä? — Olenko se minä itse? — Vai onko Anni Karpela? — Ja entäs Kontio ja pastori? — — Tässä mysteeriössä on kieltämättä syventymisen varaa.

S e l m a S u o m e l a (Saapuu): Häiritsenkö?

T o i v o S u o m e l a : Et ollenkaan! — (Ottaa kädestä ja vie istumaan).

S e l m a S u o m e l a : Haluaisin kanssasi keskustella?

T o i v o S u o m e l a : Se kyllä sopii.

S e l m a S u o m e l a : Sinullehan voin puhua avoimesti ja vilpittömästi?

T o i v o S u o m e l a : Tietysti voit!

S e l m a S u o m e l a : Haluaisin ensiksikin kysyä: teitköhän aivan viisaasti aseftuessasi munkin kannalle?

Toivo Suomela: Miksi sitä nyt kysyt?

Selma Suomela: Minä tarkoitan: etkö ole milloinkaan jälkeinpäin katunut?

Toivo Suomela: Sitä en tosiaan ole tehnyt.

Selma Suomela: Oletko aivan varma?

Toivo Suomela: Paremmin sanoen: minun sisäinen ihmiseni ei ole minua milloinkaan siitä asiasta moittinut.

Selma Suomela: En epäile sanojasi. Sillä niin voi olla Sinun suhteesi — mutta entäs minun?

Toivo Suomela: Sinunko suhteesi? — Kuule, sisko: sehän on taas toinen asia. — Tarkoitan, näes, että jokainen uhrautuu omalla tavallaan.

Selma Suomela: Niinpä juuri. — Ja jos minun uhrautumiseni olisikin mennä naimisiin?

Toivo Suomela: Sitä en edeltäpäin kiellä, ellen myönnäkään.

Selma Suomela: Minä siis puhun aivan suoraan: sinä tunnet Janne Kontion?

Toivo Suomela (Vähän hämmästyen): Koskeeko uhrautumisesi juuri häntä?

Selma Suomela : Koskee.

Toivo Suomela : Ja mikä Sinua sellaiseen kannustaisi?

Selma Suomela : Siitä minä en ole itsekään täysin selvillä. Mutta veli Kontio puhuu uhrista — hän tahtoisi uhrautua minun hyväkseni.

Toivo Suomela : Niinkö?

Selma Suomela : Niin. Ja minun pitäisi taas uhrautua hänen hyväkseen.

Toivo Suomela : Mutta miksi? Minkä vuoksi juuri nuo tuollaiset uhrautumiset?

Selma Suomela : Senvuoksi, että minäkin saavuttaisin jumalallisen rakkauden ja suuren vihkimyksen Kristuksessa.

Toivo Suomela (Ajattelee) : Kuulehan, sisko: minä en oikein ymmärrä, mitä tämä kaikki merkitsee? Sillä ensiksikin: Janne Kontiohan on jo naimisissa!

Selma Suomela : Kuule, Toivo: Sinä et ole oikein selvillä asioista. Sillä eiväthän Janne Kontio ja Tuulikki ole edes olleetkaan oikeassa avioliitossa; heitähän ei ole vihitty, ei kirkollisesti eikä yhteiskunnallisesti.

Toivo Suomela: Mutta kyllä he silti ovat vihkiytyneet avioliittoon. Sillä kun mies ja nainen ovat sukupuolisesti yhtyneet, ovat he silloin Jumalan ja oman itsensä edessä aviopuolisoiksi vihkiytyneet.

Selma Suomela: Odotahan! — Sinä et luultavasti tiedä, ettei Janne Kontio enää asukkaan yhdessä Tuulikin kanssa. Ja näinollen: eivät he ainakaan enää ole naimisissa.

Toivo Suomela: Mitä? — Onko Janne Kontio taas jättänyt vaimonsa?

Selma Suomela (Innostuneesti): Kuulehan, Toivo: minä jo sanoin, että Sinä et ole oikein selvillä asioista. Mutta etenkin Sinä et ole selvillä siitä, millainen mies Janne Kontio oikeastaan on!

Toivo Suomela: Siinä Sinä voit olla ihan oikeassa!

Selma Suomela: Niin, katsos: Janne Kontio ottaakin kaikki asiat korkeammalta kannalta. Ja juuri siltä kannalta katsoen ei Tuulikki ollut hänen oikea ihanne-kumppaninsa, jonka kanssa hän olisi voinut ottaa korkeita vihkimyksiä. — Ja sitäpaitsi: Janne Kontion henkinen kehitys kärsii lapsista.

Toivo Suomela: Kärsii lapsista? — Kärsiikö Janne Kontion henkinen kehitys lapsista?

Selma Suomela : Kärssi.

Toivo Suomela : Ja kenties rouva Kontio taas rakastaa lapsia?

Selma Suomela : Tuulikille ovat lapset kovin tärkeitä, milteipä kaikki kaikessa. — Ja se juuri tuotti ristiriitaa. Sillä veli Kontio selittää, että miehen ja naisen välinen rakkaus on korkeimmissa asteissaan vain suuria vihkimyksiä varten, eikä enää lapsia varten.

Toivo Suomela : Oo — vai sillätavalla! — Ja nyt Janne Kontio haluaisi uhrautua Sinulle, ja Sinun pitäisi uhrautua hänelle noita korkeita vihkimyksiä varten?

Selma Suomela : Niin pitäisi. Sillä Janne Kontio edelleen selittää, etteivät korkeat vihkimykset ole mahdolliset ilman tällaista uhria, ja että me juuri olemme kovasti sopusointuiset ja sentähden toisillemme sopivat.

Toivo Suomela (Vakavasti): Kuulehan, sisko: Sinä kait alunpitäen tarkoittit, että minunkin olisi lausuttava ajatukseni tässä asiassa?

Selma Suomela : Aivan oikein. Minä nimenomaan tarkoitin neuvotella kanssasi.

Toivo Suomela : Kun siis puhumme uhrau-

tumisesta, niin mehän jo ilman muuta ymmärrämme, että uhrautuminen kuuluu oleellisesti ihmiselämään, ja että vain uhrautumisessa on loppujen lopuksi ihmisen pelastus. Mutta niinkuin yleensä kaikki, niin tämäkin voidaan ymmärtää väärin.

Selma Suomela (Hämmästyen): Mitä? — Voitaisko uhrautuminenkin ymmärtää väärin?

Toivo Suomela: Kyllä. Sillä uhri pitää samalla ja aina olla ihmiselle asetetun siveellisen ihanteen asteettaista toteuttamista. Mutta jos uhri pitäisi tehdä siten, että se uhrautujalle itselleen merkitsisi siveellistä takaperin menoa, silloin koko tuo uhri on sisäisessä johdossaan ja inspiratiossaan kotoisin varjojen hämärästä maailmasta. Sillä varjothan ovat aina hämääriä ja takaperoisia.

Selma Suomela: Mutta voisiko uhrautuminen rakkaudelle olla takaperoista? Eikö päinvastoin minunkin velvollisuuteni olisi uhrautua? Etenkin jos Janne Kontiokin siten saayuttaisi korkeita vihkimyksiä?

Toivo Suomela: Mutta entäs Sinä itse? — Kuinka käy Sinun itsesi ja Sinun vihkimyksiesi?

Selma Suomela: Minunko? — Minähän vain uhrautuisin!

Toivo Suomela: Ja kenties Sinusta samalla

tulisi — salli minun sanoa — se „Herran palvelijatar”, se pyhä Maria, jota Joosef kunnioittaa, suojelee ja rakastaa?

Selma Suomela: Toivo! — Nyt Sinä puhut sopimattomia!

Toivo Suomela: Mutta eikö aikomuksemme ollut pyrkiä keskustelun kautta selvyyteen asiasta?

Selma Suomela: Oli kyllä. — Minä vain tarkoitan, etten suinkaan luulottele itseäni miksikään pyhimykseksi, miksikään neitsyt Mariaksi. — Ja toiseksi: jospa minäkin kunnioittaisin ja rakastaisin Janne Kontiota?

Toivo Suomela: Silloin Sinä tietysti sen tekisit!

Selma Suomela: Ja Sinä puolestasi työntäisit minut ilman muuta menemään? — (Kyyneltyy).

Toivo Suomela: Sisko: saanko siis puhua?

Selma Suomela (Kyyneleissään): Puhu!

Toivo Suomela: Ja puhuisinko sittenkin Joosefista ja Mariasta?

Selma Suomela: Mistä tahansa. Pääasia vaan, että puhut asiaa selventävästi ja valaisevasti.

Toivo Suomela: Asia onkin epäilemättä niin, että me juuri Joosefissa ja Mariassa näemme avioliiton oikean perikuvan ja ihanteen. Etenkin ajatellessamme asiaa sellaisena kuin se esiintyy Christosophia kirjassa.

Selma Suomela: Ajatteletko niin?

Toivo Suomela: Niin ajattelen. Sillä he eivät uhraudu siten, että he siveellisessä merkityksessä kulkisivat takaperin, ilman sisimmän Jumalansa mukanaoloa, tai välittämättä sisäisen Mestarin käskyistä. Päinvastoin: he kumpikin erikseen kuuntelevat Jumalan ja enkelin ääntä. Ja vasta silloin, kun kummallekin erikseen selviää, että avioliittoon antautuminen kuuluu heidän maalliseen tehtäväänsä, vasta silloin he uhrautuvat, eivätkä ennen.

Selma Suomela (Ajatellen): Niinpä kyllä.

Toivo Suomela: Ja niin heidän avioliittonsa on heille molemmille karmallinen. Sillä heidän uhrautumisensa tapahtuu ensiksi ja yli kaiken heidän sisimmän henkensä kehoituksesta — niinkuin he sen ymmärtävät. Joosef ja Maria kunnioittivat toistensa vapautta ja vapaaehtoisuutta, ja heidän avioliittoon menemisensä tapahtuu yksinomaan fyysillisen lapsen synnyttämistä varten — eikä suinkaan minkäänlaisten hämähien sivutarkoitusten ja muka korkeitten vihkimyksien vuoksi.

Selma Suomela: Se on totta: Joosef ja Ma-

ria eivät houkuttele tai pakoita toisiaan, vaan kunnioittavat täydellisesti toistensa vapaaehtoisuutta. Ja he menevät avioliittoon nimenomaan lasta varten. — Minä vaan en ole tullut näitä asioita ennen ja tältä kannalta ja näin vakavasti ajatelleeksi.

Toivo Suomela: Ja vaikka he kunnioittavat täydellistä toistensa vapaaehtoisuutta, elävät he kuitenkin uskollisina toisilleen, ehdottomassa yksiavioisudessa. Ja heillä on lapsia, ei vain Jeesus, vaan muitakin lapsia.

Selma Suomela: Tosiaan: heillä on muitakin lapsia!

Toivo Suomela: Senpätähden, kun ajatellaamme Joosefin ja Marian avioliittoa, on se alusta loppuun niin puhdasta ja vilpitöntä, että jo sitä ajatellessaankin tuntee puhdistuvansa ja kohoutuvansa. Ja niinollen: mikäli miehet ja naiset vielä ajattelevat antautumistaan sukupuolielämäänsä, sopivat Joosef ja Maria heidän parhaimmaksi ihanteekseen.

Selma Suomela: Mutta kuulehan: jos tuo onkin vain täydellisyyden ihanne? — Minä tarkoitan: jos meiltä pikku-ihmisiltä vaaditaankin toisenlaista uhria? Ja joskus tulevaisuudessa me voimme ottaa Marian ja Joosefin ihanteeksemme?

Toivo Suomela: Kyllä laki ja ihanne on sama alusta alkaen. Avioliitto on aina

lasta varten, ja siihen kuuluu yksiavioisuus ja uskollisuus ja toistensa vapaaehtoisuuden kunnioitus. — Juuri tällaisilla siveellisillä edellytyksillä avioliitto muodostuu kouluksi, jossa ihmiset oppivat kärsimään, oppivat rakastamaan, uhrautumaan ja palvelemaan. Ja niin joutuu sukupuolielämä lopulta syriään — tarpeettomana ja voitettuna kantana. Sillä asian sisäisin puoli on se, että mikäli kristuslapsi ihmisessä itsessään kasvaa, sikäli hän kykenee ilman sukupuolisuuuua rakastamaan, uhrautumaan ja palvelemaan. Hän uhrauuu työssä, työssä Mestarin kanssa koko ihmiskunnan henkisen kehityksen puolesta. — Ja niin ihmisen ja ihmiskunnan sisäinen kristuslapsi ja sen kasvaminen on, ei vain sukupuolielämän, vaan kaiken inhimillisen elämän sisin pyrkimys ja päämäärä.

Selma Suomela: Sinä siis tarkoitat, että oikea avioliitto sinään on todellista koulua — tai ainakin valmistavaa koulua —, ja että kaikki keinotekoiset uhrautumiset sukupuolisessa rakkauselämässä ovat tarpeettomia?

Toivo Suomela: Ne eivät ole vain tarpeettomia, vaan ne ovat suorastaan pahasta. Sillä niinkuin kaikki irstailu ja moniavioisuus on haurautta, samoin kaikki yritykset asettaa sukupuolielämä keinotekoisesti muka vihkimyksien välikappaleeksi on sitä lajia henkistä puoskaroimista eli noituutta, jota nimitetään sukupuoliseksi eli harmaksi magiksi.

Selma Suomela: Tämä kaikki tuntuu hyvin perustellulta ja järkevältä. Mutta kovin vaikeata sen ymmärtäminen kuitenkin on.

Toivo Suomela: Epäilemättä. Mutta me emme siitä mihinkään pääse. Sillä sen toteuttaminen on yksi ihmisyyden ehto. Ja se ehto on yhtä järkkymätön kuin Laki itse, sillä se on itse Laki. Ja siten Laki — eivät läheskään aina ihmisten laatimat lait, vaan itse jumalallinen Laki — on omassa järkkymättömyydessään lempeä, auttavainen ja palvelevainen.

Selma Suomela: Selvemmin sanottuna: mitä Sinä sillä tarkoitat?

Toivo Suomela: Ensiksi: että kaikki Lain vastainen toiminta siirtää ihmistä pois päin ihmisyydestä, se aiheuttaa ihmisen putoamisen yhä syvemmälle aineen pimeyteen. Niinpä siis ryhtyessämme keinotekoisesti puoskaroimaan sukupuolielämässä mukaa vihkimyksillä, ei henkinen Laki voi meitä auttaa, vaan me pääsemme putoamaan yhä syvemmälle, ja meille muodostuu yhä pimeämpiä manaloita; joissa suuret kärsimykset ehkä lopulta saavat meidät nostamaan päämme ja etsimään pelastusta.

Selma Suomela: Ja entäs toiseksi?

Toivo Suomela: Ja toiseksi: pelastus on vain Lain vilpittömässä kunnioittamisessa ja noudattamisessa. Sukupuolisessa rakkauselämässäkin on ihmi-

sen otettava oppaakseen se Laki, jota Vuorisaarna parhaimmalla tavalla edustaa. Ei ole ihmisellä muuta keinoa. —

Selma Suomela: Olet varmaankin oikeassa. Ja kun minä sitäpaitsi täydellisesti luotan Sinun vilpittömyyteesi, niin Sinä voisit koettaa auttaa minua ottamaan askeleeni mahdollisimman tietoisesti.

Toivo Suomela: Hyvä. — Huomaa siis, että Sinun ratkaisusi Janne Kontion suhteen voi mennä kahteen suuntaan: joko Sinä myönnyt tai kieltäydyt.

Selma Suomela: Niinpä tietenkin. — Mutta entäs seuraukset?

Toivo Suomela: Jos myönnyt, silloin Sinä ensiksikin joudut Janne Kontion toiseksi vaimoksi. Tämä tapahtuisi aivan kirjaimellisesti siinä tapauksessa, että Sinä yhdessä Tuulikin ja lapsien kanssa asuisit Janne Kontion luona. Mutta jos herra Kontio todella jättää ensimmäisen vaimonsa, silloinhan Sinä taas joudut välikappaleeksi siihen herra Kontion rikkomukseen, josta Vuorisaarnassa sanotaan: „Jokainen, joka eroittaa vaimonsa luotaan, saattaa hänet tekemään aviorikoksen sen lisäksi, että itse on syypää haureuteen, ja joka nai erotetun, hän tekee aviorikoksen”.

Selma Suomela: Sinä ihan säikäytät! — Mutta puhu kumminkin! Sillä onhan parempi „karttaa kuin katua”. — Sano siis: mihin luulet minun „uhrautumiseni” lopulta vievän? — Tai johan Sinä sen sanoit-

kin: helvetteihin ja mänaloihin. Huh: sehän jo ihan peloittaa! — Puhu!

Toivo Suomela: Sitä ei voi edeltäpäin aivan yksityiskohtaisesti sanoa. Sillä paljon riippuu kunkin yksilön kehityksestä ja vaikuttimesta. Jos vaikutin on jalo ja epätsekäs, ja jos ihminen on henkisen työnsä ja palvelevan uhrautumisensa kautta ansioitunut, silloin voi esim. joko hulluus tai ennenaikainen kuolema tulla armollisena pelastuksena.

Selma Suomela: Nyt en ymmärrä. Sillä voisiko hulluus tai ennenaikainen kuolema tulla armona?

Toivo Suomela: Hulluus tai kuolema estäisi ihmisen jatkamasta takaperoista kulkuaan kohti aikakautista perikatoaan. Ja näinollen olisi hulluus tai ennenaikainen kuolema tässä tapauksessa ansaittu armo — ellei ihmiselle jotain vielä pahempaa tapahtuisi.

Selma Suomela: (Ajatellen) Merkillistä, kuinka minä nyt tulín rauhalliseksi. — Mutta kuule, Toivo: entäs siinä tapauksessa, jos minä kieltäytyisin Janne Kontion esittämästä uhrista?

Toivo Suomela: Nähtävästi vetäisit Sinä siinäkin tapauksessa eräänlaisia kärsimyksiä päällesi.

Selma Suomela: Minkälaisia kärsimyksiä?

Toivo Suomela: Levottomuutta ja tuskaa nousee omasta alemmasta luonnostasi — joka saattaa lisääntyä myöskin veli Kontion painostuksesta. —

Selma Suomela: Varmaankin juuri niin tulee käymään. — Mutta mikä näin ollen on ero minun joko myöntymiseni tai kieltäytymiseni välillä, koska molemmissa tapauksissa kumminkin seuraisi levottomuutta ja kärsimyksiä?

Toivo Suomela: Eroitus on siinä, että jälkimmäistä ei voi nimittää helvetiksi eli manalaksi, vaan pikemminkin kiirastuleksi. Sillä Lain ja Mestarin käskyjen seuraamisesta johtuva kärsimys on puhdistavaa ja kohottavaa. Sillä kun ihminen kaikesta huolimatta koettaa seurata lakia, tapahtuu vähitellen tasaantuminen, sisäisen voiman kasvu, ja ihminen saa kärsimyksien ohella tuntea myöskin rauhaa ja iloa.

Selma Suomela: Sinun puhuessasi tunnen minä johdonmukaisesti kasvavaa varmuutta. Kyllä asia todella näin on. Ja jos minä nyt kieltäydyn Janne Kontiosta ja koetan seurata Lakia, niin varmaankin saan luottaa Sinun tukeesi ja apuusi?

Toivo Suomela: Tietysti. Ja Janne Kontio myös — mikäli minä auttamaan kykenen.

Selma Suomela: Häinkin, Janne Kontio? — Sinä siis autat ja tuet meitä molempia! — (Varmana)

Hyvä. Silloinpa minäkin sitä suuremmalla syyllä valitsen Marian ihanteekseni. Minäkin koetan alistua Jumalan tahtoon ja Mestarin käskyihin. Ja niinollen minä aluksi kieltäydyn yksinomaan sentähden, että Janne Kontio jo on naimisissa. Sillä jos minä nyt myöntäisin hänen vaatimukseensa, silloinhan minä uhrautuessani polkisin jalkoihini Vuorisaarnan siveelliset käskyt.

Toivo Suomela: Se on totta.

Selma Suomela: Ja jos veli Kontio tämän ymmärtää, silloinhan se koituu hänellekin avuksi. Sillä mahdollisesti hänkin rupeaa paremmin ajattelemaan suhdettaan vaimoonsa ja lapsiinsa.

Toivo Suomela: Sisko: nythän Sinä ihan yllätät harkitulla puheellasi! — Ja minä yhdyn sanoihisi täydellisesti. Sillä toivomuksesi toteutuminen on kaikin puolin suotavaa.

Janne Kontio: (Saapuu).

Selma Suomela: Ahaa, herra Kontio! — Istukaahan nyt, niin juttelemme! —

Janne Kontio: (Hymyillen): Juttelemme oikein ankarasti?

Selma Suomela: Juttelemme. Sillä minä olen juuri veljeni kanssa keskustellut ja tullut sellaiseen tulokseen, että minä valitsen neitsyt Marian ihanteekseni.

J a n n e K o n t i o : Mainiota! — Silloin sallinette minun valita Joosefin ihanteekseni? —

S e l m a S u o m e l a : Miksikä ei? — Mutta valitessanne Joosefin ihanteeksenne seuraa siitä määrätty ehdot. —

J a n n e K o n t i o : Ja ne ehdot ovat? — jos saan luvan kysyä.

S e l m a S u o m e l a : Ne ehdot ovat, että Tekin olette vaimollenne Tuulikille uskollinen, niinkuin Joosef oli uskollinen Marialle. — Ja kuulkaahan: Te ette missään tapauksessa saa häntä jättää!

J a n n e K o n t i o : Mitä tämä on? — (Vilkaisee Toivo Suomelaan) Varmaankin veljenne on lörpötellyt omia lapsellisia mielikuviaan? — Kuulkaa: se on väärin tehty, Herra Suomela! — Ja neidin ei olisi pitänyt kääntyä hänen puoleensa. Sillä olinhan minä nimenomaan tarjoutunut ottamaan Teidän henkisen kehityksenne vastuulleni. —

S e l m a S u o m e l a : Erehdytte, Herra Kontio! Silä minä olen asiallisesti neuvotellut veljeni kanssa, eikä hän ole minua mitenkään pakoittanut. Minä vaan selvästi tajuan, että minulle sopii ja on parasta valita Maria ihanteekseni; ja ylimalkaan asettua Vuorisaarnan neuvojen kannalle.

J a n n e K o n t i o : Millaisten neuvojen kannalle?

Selma Suomela: Mestari sanoo: „Älä ajatuksissasikaan ole epäpuhdas”. Ja lisää vielä: „Jokainen, joka eroittaa vaimonsa luotaan, saattaa hänet tekemään aviorikoksen sen lisäksi, että itse on syypää hau-reuteen, ja joka nai eroitetun, hän tekee aviorikoksen”.

Janne Kontio: Hm. Te ette tietysti ymmärrä, että Vuorisaarna sopii ainoastaan vihityille, Jumalasta syntyneille?

Selma Suomela: Mutta ettekö juuri Te ole aina erikoisesti alleviivannut omia vihkimyksiänne?

Janne Kontio: Se on toinen asia. Sillä mitä juuri minuuun tulee, niin minähän olen läpikäynyt sekä Kristus-vihkimyksen että Antikristus-vihkimyksen. — Ja sentähden minusta alkaakin uusi ajanlasku.

Toivo Suomela: Oo! — Ja mitä Te nyt tuolla kaikella tarkoittatte?

Janne Kontio: Minä tarkoitan sitä mitä sanoin. Sillä minähän olen täydellisesti vapaa ja itsenäinen, olen täydellisesti herra sekä hyvän ylitse että pahan ylitse. Sitävastoin ei Jeesuksellakaan ollut valtaa pahan ylitse, vaan ainoastaan hyvän ylitse.

Toivo Suomela: Mutta Teilläpä vasta on kummallisia luuloja!

Janne Kontio: Luuloja? — Ettekö huomaa,

että Jeesus nimenomaan kieltää vastustamasta pahaa? — Sehän johtuu juuri siitä, ettei hänellä vielä ole valtaa pahan ylitse. Hän oli ottanut vain Kristus-vihkimyksen, mutta ei vielä Anttikristus-vihkimystä. — Minä sitävastoin olen ottanut molemmat, ja sentähden minä voin vapaasti käyttää sekä hyvää että pahaa!

Toivo Suomela: Sallisittekohan minunkin lausua ajatukseni tästä asiasta?

Janne Kontio: Miksikä ei? — Jokaisella on tietysti oikeus puhua.

Toivo Suomela: Siinä tapauksessa huomauttaisin, että esittämäni käsitys hyvästä ja pahasta tuo elävästi mieleeni jesuiittain näkökannan — jonka kristitty maailma yleensä on niin auliisti omaksunut. Mutta tuon näkökannan suhteen on totuus epäilemättä se, että siinä on alettu kokonaan väärästä päästä.

Janne Kontio: Vai niin. — Ja saanen kait minäkin lausua ajatukseni?

Toivo Suomela: Tietysti!

Janne Kontio: Nähkääs, minun suora ja vilpittön vakaumukseni on, että Te itse, Toivo Suomela, ette vielä ole alkanut kummastakaan päästä! — Te vain ha-puilette sinne ja tänne. — Ja kuitenkin Te menette puhumaan ihmisille Vuorisaarnasta? — Sehän on niinkuin sokea taluttaisi sokeata!

Toivo Suomela (Vaikenee).

Selma Suomela: Herra Kontio puhuu kovin leveästi ja rohkeasti. — Ja samalla jotenkin sekavasti.

Janne Kontio: Sekavuus on kokonaan Teidän uudestisyntymättömässä päässä! — (Miettii) Mutta kuulkaahan: minun käy tosiaan sääliksi Teidän molempien tietämättömyys! — Ja sentähden minä erittäin mielläni tarjoudun antamaan Teille molemmille ohjeita ja opetusta. Ja jos Te molemmat asetutte minun oppilaikseni — johon Teillä Teidän vakavan vilpittömyytenne tähden on oikeus —, niin on tosiaan toiveita, että me kaikki kolmisin voimme erikoisesti kehittyä ja nousta.

Selma Suomela: Mutta entäs vaimonne Tuulikki? — Mihin Te hänet jätätte?

Janne Kontio (Lujasti): Tuulikki ei ole minun vaimoni! — (Rajusti): Ja miksi Te sekaannutte siihen asiaan?! — — Tuulikki on saanut mitä hänelle kuuluu, ja hän voi olla kiitollinen. Nyt hän saa oppia hoitamaan lapsiaan. Se on hänen paras läksynsä.

Selma Suomela: Aijotteko tosiaan jättää lapsenne yksin Tuulikin hoidettaviksi?

Janne Kontio: Sellaisia ne ovat uudestisyntymättömän kysymykset! — Ettekö ymmärrä, että minulla on korkeampia tehtäviä?!

Toivo Suomela: Mutta eikö meidän kuitenkin pitäisi ajatella niin, että tullaksemme paljon päälle, pitää meidän ensin olla vähässä uskollisia?

Janne Kontio: Yhtä tyhmä kysymys! — Vai ettekö Tekään ymmärrä, että minä jo olen pienet asiat sivuuttanut ja tullut suuriin? — Minähän nimenomaan mainitsin, että olen ottanut sekä Kristus- että Anttikristus-vihkimyksen. — Vaikka turhaahan minun on tätä kysyä uudestisyntymättömältä ihmiseltä; jota oma ylpeytensä estää ja vangitsee. — Kenties Tekin, onneton, vasta jossain manalan alanteessa, jossain helvetin syvyydessä, tulessa ja tulikiven kärvennyksessä taivutte nostamaan päätänne ja pyydätte apua — niinkuin rikas mies muinoin. Mutta muistakaa: ei ole takeita, lähetetäänkö Lasarusta Teidänkään kieltänne kostuttamaan! Ja sentähden: minä Kristuksen nimessä varoitan Teitä! — Toivo Suomela: minä erittäin vakavasti varoitan Teitä!

Selma Suomela: Tuo varoituksenne palauttaa elävänä mieleeni isän varoituksen Toivolle. Isä myös varoitti Toivoa: „Muistakin tuhlaajapojan osaa! Sillä kun Sinä repaleisena ja nälkäisenä palaat, niin ei ole takeita, rientääkö isäsi vastaan ja teurastaako hän syötetyn vasikan!” — Ja kuitenkin tapahtui „tuhlaajapojan” paluu veljessäni Toivossa ihan toisella tavalla. — Kenties voi käydä samoin tässäkin asiassa. Sillä sanoohan Mestari myöskin: „Joka itsensä koroittaa,

hänet alennetaan, mutta joka itsensä alentaa, hänet ylennetään”.

J a n n e K o n t i o : Kuulkaa: Teidän puheenne ovat vain lasten loruja — ei partasuun urohon! — On kokonaan toista joutuessamme syvempien ja vakavampien asioitten eteen. Sillä ihmisen oma ylpeys ja suuret luulot itsestään syöksevät hänet suorastaan hornan kattilaan!

T o i v o S u o m e l a : Samaa minäkin luulen!

J a n n e K o n t i o : Luulen? — Oh, suurenmoista!
— **T e l u u l e t t e**, mutta minäpä **t i e d ä n !**

T o i v o S u o m e l a : Puhutte siis kokemuksesta?
— Hyvä on. — Mutta sallinette minun vielä sanoa sanasen siirtymisestämme pienistä asioista suuriin?

J a n n e K o n t i o : Se olkoon sallittu!

T o i v o S u o m e l a : Täytynee edellyttää — ja kokemus vahvistaa tätä edellytystä — että siirtymisemme pienistä asioista suuriin on tapahtuva laillisessa järjestyksessä, s.o. mikäli pienempi asia on siitä johtuneen velvollisuuden suorittamisessa täyttynyt. Sillä muuten meihin epäilemättä kohdistuvat Vuorisaarnan sanat: „Menkää pois minun luotani te, jotka ette ole lakiani noudattaneet”.

J a n n e K o n t i o : Mutta luulisihan Teidän toki tietävän, että juuri rakkaudessa ja rakkaudelle uhrautumisessa laki täyttyykin. — Vai kuinka?

T o i v o S u o m e l a : Sellaisenaan kylläkin. Mutta vain mikäli ihminen uhrautuu Vuorisaarnan mukaisesti ihmisiä rakkaudessa palvelemaan. Tai niinkuin Johanneksessa sanotaan: „Tämä on minun käskyni, että rakastatte toinen toistanne, niinkuin minä olen rakastanut teitä”. — Siis samalla tavalla kuin Mestarikin; ei mitenkään mielivaltaisesti eli laittomasti.

J a n n e K o n t i o (Vaikenee).

S e l m a S u o m e l a : Veli Kontio: saanko minäkin vielä kysyä yhtä asiaa?

J a n n e K o n t i o (Vapautuneena): Miksikä ei? — Kysykää vaan!

S e l m a S u o m e l a : Mikä oli vaikuttamassa siihen, että Te otitte Tuulikin luoksenne, ja että tulitte isäksi ja äidiksi? — Oliko se nöyrää alistumista ja uhrautumista Jumalan tahtoon ja enkelin kehoitukseen lasta varten, niinkuin oli Joosefilla ja Marialla?

J a n n e K o n t i o : Se ei kuulu Teille! Eikä veljellennekään! — Se ei kuulu Teille kummallekaan! — Ei niin vähääkään!

S e l m a S u o m e l a : Ei kylläkään sellaisenaan —ellemme ottaisi asiaa siltä kannalta, että minä kysyisin vain kuin oppilas, opikseni ja itseäni varten.

J a n n e K o n t i o : Se on toista! Se muuttaa asian kokonaan! — Sillä kieltäähän Mestarini minun pitämästä sytytettyä kynttilääni vakan alle. — Oppilaanani Te aina voitte kysyä. Tehkää se vaan edelleenkin!

S e l m a S u o m e l a : Niin, ja kun minä puolestani lausun selvästi ajatukseni, silloinhan Tekin voitte paremmin päättää, onko minusta ollenkaan oppilaaksi.

J a n n e K o n t i o : Tuo on järkevää puhetta! — Nyt Te taas esiinnytte entisenä, harkitsemiskykyisenä neiti Suomelana. Siis tehkääkin vaan vilpittömän ja suoran tunnustuksenne!

S e l m a S u o m e l a : Kiitos! — Ja nytpä vakaukseni sanoo — ja alkaa sanoa yhä selvemmin — että minun on jo sinään ihmisenä — saatikka tietoisena oppilaana — otettava se kanta, että minun on vastattava tekojeni seurauksista. Ja jos minä siis mistä syystä tahansa tulisin perheelliseksi, ja minulla olisi lapsia, olisi minun huolehdittava perheestäni. Mutta jos minä sensijaan hylkäisin tuon velvollisuuteni, kuvitellen sitä liian pieneksi, ja kaiken lisäksi etsisin uusia uhreja toisesta sukupuolesta, niin kyllä minä silloin menettelisin sekä laittomasti että epäjohdonmukaisesti. Ja sensijaan, että minä kuvittelisin itseäni opettajaksi, tai luulisin olevani avuksi ihmisille, sensijaan minä hämmäntäisin hei-

dän käsityksensä oikeasta ja väärästä, tuottaen kukaties turmiota heidän elämäänsä. — Tällainen on nyt minun suora ja vilpitön tunnustukseni, veli Kontio.

Janne Kontio (Vaikenee).

Selma Suomela: Ja minusta alkaakin näinollen tuntua yhä selvemältä että päinvastoin herra Kontio ja minä sovimme paljon paremmin Toivon oppilaiksi. Sillä Vuorisaarnahan hyväksyy vain yhden tunnusmerkin opettajan tuntemiseksi: „Heidän hedelmistään te tunnette heidät”. — Ja oikea hedelmä on tietysti se opetus, mikä Vuorisaarnassa annetaan. Jos ken koettaa ruokkia vuorisaarnan-vastaisella hedelmällä — silloin hän on väärä profeetta.

Janne Kontio (Herttaisesti): Siinä tapauksessa, että minun oppilaaksi tulemiseni saa tapahtua yhdessä Teidän puhtaan ja kauniin sielunne kanssa, neiti Suomela, niin minulla ei ole mitään ehdotustanne vastaan. Etenkin, kun Toivo Suomelakin on sentään paljon kokenut ja vakavasti pyrkii.

Toivo Suomela: Veli Kontio: pyydän huomauttaa, etten suinkaan pidä itseäni minään opettajana. Sillä yhdyn täydellisesti Jeesuksen sanoihin: „Älkää antako sanoa itseänne opettajaksi, sillä yksi on teidän Mestarinne, Kristus”. — Toinen asia on, että jos me veljinä ja vilpittömästi tunnustamme mystillisen Kristuksen Mestariksemme ja Hänen opetuksensa Vuorisaarnassa ojennusnuoraksemme, niin miksi emme yhdessä

yrittäisi ja auttavalla myötätunnollamme toisiamme tukisi? — Etenkin, kun voimme aina luottaa Mestarin sanoihin: „Kussa kaksi tai kolme kokoontuvat minun nimessäni, siellä olen minä heidän keskellensä.”

Selma Suomela: Toivo puhuu kauniisti. — Mitä Te sanotte, herra Kontio?

Janne Kontio: Minähän olen jo kantani sanonut!

Selma Suomela: Minkä kantanne?

Janne Kontio: Te suvaitsette kokonaan unoittaa minun ihastusta ja suurta luottamusta uhkuvat sanani, että jos saan olla neiti Suomelan puhtaan ja kauniin sielun läheisin oppilas-toveri, niin minulla ei ole mitään ehdotustanne vastaan. Pikemminkin päinvastoin. Sillä siinä tapauksessa me voimme luottamuksella kuunnella veljenne jaloja ja vakavia opetuksia.

Selma Suomela (Kääntyy veljensä puoleen): Toivo, minä pyydän Sinua puhumaan, oikein selvästi ja asiallisesti!

Janne Kontio (Kiiruhtaen): Minä kyllä sijassanne täyttäisin siskonne pyynnön!

Selma Suomela (Tuskaisesti): Puhu nyt, Toivo!

J a n n e K o n t i o : Niin, voittehan ainakin koettaa, veli Suomela!

T o i v o S u o m e l a : Minä koetan. — Ja sanonpa heti, että oleellisin sisältö ihmisen henkisessä pyrkimyksessä on, että hänestä tulisi i h m i n e n. Ja tämä taas edellyttää, että me opimme paremmin täyttämään tehtävämme, nekin maalliset ja pienimmätkin velvollisuemme, jotka me olemme päällemme ottaneet. Ja jos tehtävämme tuntuvat liian maallisilta ja pieniltä, niin varokaamme ottamasta uusia samanlaisia velvollisuuksia päällemme. — Siten velvollisuutemme vähitellen muuttuvat suuremmiksi ja henkisemmiksi. — Ja kuinka me tässä siirtymisessä onnistumme, siitä paljon riippuu meidän asemamme totuudenetsijöinä.

J a n n e K o n t i o (Mairittelevasti): Nyt minä haluaisin kuulla, mitä mieltä neiti Suomela on tässä asiassa?

S e l m a S u o m e l a : Minä yhdyn täydellisesti veljeeni. Sillä minäkin alan jo ymmärtää, ettei uhrautumisemme ja vapautumisemme saa viedä meitä takaisin alkuihmisen aistilliseen ja laittomaan vapauteen. Meidän on päinvastoin velvollisuuksiemme täyttämisen kautta pyrittävä siihen Jumalan lasten vapauteen, jossa pienimmätkin tehtävämme täyttyvät Lain vaatimusten mukaisesti, ja jossa siis olemme laillisesti vapautuneet ottamaan päällemme suurempia velvollisuuksia. — Jos

siis Tekin, veli Kontio, lupaatte osoittaa inhimillistä kuntoanne ja vihkiytyneisyyttänne siinä, että Te täytätte velvollisuutenne huolenpidossanne, uskollisuudessanne ja rakkaudessaanne vaimoanne Tuulikkia ja lapsianne kohtaan, niin minäkin puolestani iloitsen vilpittömästi, ja me voimme veljellisellä luottamuksella pyrkiä eteenpäin.

J a n n e K o n t i o (Vaikenee).

T o i v o S u o m e l a: Kuulkaa, veli Kontio: siskoni esittämä ajatus vaimonne ja lapsienne suhteen on asiallinen ja järkevä. Ja jos Te täydellä myöntymyksellä yhdytte siihen, niin meillä kaikilla on täysi syy iloita. Sillä luulen ymmärtäväni, että siten tulee yksi este voitetuksi, ja meille voi avautua joku portti yhteisellä henkisellä tiellämme. — Näinollen pyytäisin ehdottaa, että me miettisimme asiaa vielä, ennenkuin mitään päättämme.

J a n n e K o n t i o (Vakavan harkitusti): Minä myönnän, että noissa puheissa olisi hyvinkin perää, — jos minun tilallani olisi joku pikkuihminen, tai pelkuri, joka ei mitään ymmärrä eikä mitään uskalla!

S e l m a S u o m e l a (Hämmästyneenä): Miksi noin puhutte? Sehän on kauheata! — Suorastaan pyhästä pilkkaa!

J a n n e K o n t i o: Rauhoittukaa, neiti Suomela! — Sillä minä pidän ennen kaikkea kiinni siitä, että

minä olen itsenäinen ihminen, ja että minä rakastan ketä minä rakastan ja sillä tavalla kuin minä rakastan. Ei Jumalakaan ketään mihinkään pakoita. Sillä tarkoitus ei ole tehdä ihmisestä orjattaren poikaa, vaan vapaan vaimon poika. — Mitä apua siitä olisi, että minä pakoittaisin itseäni johonkin ilottomaan ja kuivaan kaavamaisuuteen? — Tai luulottelisin olevani joku puhdas henkiolento? — Ja minun aistimussieluni kuivettuisi. — Sellainen olisi kokonaan tyhmää! Sillä ensiksikin: ihminen on kolminainen olento, s.o. ruumiillinen, sielullinen ja henkinen. Ja toiseksi: mitä erikoisesti minuun tulee, niin minun sieluolemukseni on voimakas! — Tuskaisesti): Vai lieneekö se heikko, — (Pää käsien varassa; nyhkyttää. — Nostaa päänsä): Mutta joka tapauksessa minun aistimussieluni vaatii ehdottomasti osansa! Ja sentähden minä mieluummin teen vaikka syntiä rakkaudessa kuin ryhtyisin kasvattamaan henkeäni sieluni näivettymisen hinnalla. — Ja jos Jumala vaatii minut tilille synnistäni, niin minä sanon: Tässä olen! Ota minut! — Tai anna minulle sitten niin voimakas, niin puhdas ja niin täydellinen sielu, että minä j a k s a n, että minä jaksan Sinun Pyhää Lakiasi iloisesti noudattaa! Oi kuule minua! (Vääntelee tuskassaan): Miksi vaaditaan ihmiseltä mahdolluttomia!? — (Ikäänkuin heräisi; katsoo ympärilleen): Seis! — Mitä ihmettä tämä on?! — Mitä Te molemmat minuun tuijotatte?! — Ahaa! — Te siis olette minun oppilaitani? — Te molemmat? — Niinkuin päätetty on!? — Ja minä paimennan Teitä! — Ja minä keritsen Teitä! — Niin ettei teistä jää kuin paljas nahka! — Te alastomat, kurjat raukat! — (Lysähtävästi hillitty).

S e l m a S u o m e l a (Ihmeissään): Veli Kontio: Te suorastan yllätätte kaikella epäjohdonmukaisuudellanne! — Te puhutte myötänään suurista vihkimyksistänne, vaikka Mestarin ohjeitten noudattaminen on Teille noin mahdoton ja suorastaan ylivoimainen tehtävä. — Teiltähän puuttuu kerrassaan kaikki kokemus Vuorisaarnan noudattamisessa. Ettekä Te niinollen ole minkäänlaisessa vihkimyksessä noussut Vuorisaarnan siveellisen tason yläpuolelle, vaan liikutte kokonaan sen alapuolella. Ja samasta syystä ovat kaikki Teidän „mestarinne” ja „kristuksenne” myös alemman maailman olentoja. — Miksi ollenkaan koetatte keinotekoisesti itseänne koroittaa? — Ettekä voisi nöyryyä ja alkaa rehellisesti alusta?

J a n n e K o n t i o (Innostuneen varmana): Neiti Suomela! — Kuulkaahan: oikeastaan Te puhutte vain tuon uudestisyntymättömän veljenne puhetorvena! — Edesvastuuttomana puhetorvena!

S e i m a S u o m e l a (Itsekseen): Ooh, pitihän minun se arvata! — (Kaikille) Kuulkaa, veli Kontio: miksi sekoitatte veljeäni minun puheisiini? — Antakaa minun itse vastata sanoistani!

J a n n e K o n t i o : Tuo sopii! — Juuri noin! — Sillä sen mukaan mitä minä alunpitäin olen teidän molempien keskinäisestä suhteestanne arvellut, ja mistä minä nyt olen tullut täysin vakuutetuksi, sopii tuollainen veljenne puolesta lavertaminen Teille mainiosti! Sillä onhan sisaren ja veljen rakkaus sentään jotain aivan eri-

koista. Se on niin erikoista, että vaikka minulla jo alunpitäin on ollut voimakas taipumus olettamaan, että asiat ovat niinkuin ne ovat, niin minä en ole rojhennut uskoa edes omia olettamuksiani. — Mutta nyt minun on turhaa enempää vaijeta, turhaa suojella ja peittää Teidän luonnotonta suhdettanne. Ja sentähden sanon rehellisesti ja suoraan: koettakaa toki hävetä! Ja sitä jo oman turvallisuutennekin tähden. Sillä voisihan tuollaisesta joutua vaikka tiilienpäitä lukemaan! Nimittäin sukurutsaudesta! — Ei kiitoksia! Mekomasta sopasta tahdon minä pysyä loitolla!

Toivo Suomela (Inhoten; kiivaasti): Mutta mitä Te nyt oikein latelettekaan?! — Järjettömyyksiä! — Inhoittavia järjettömyyksiä! — (Vaikenee).

Janne Kontio: Rauhoittukaa! — Sillä minäkin merkitsen vain oman kantani siveellisyyskysymyksessä. — Olen nim. jo nuoresta pitäen oppinut pitämään veljen ja sisaren välistä suhdetta kunniassa.

Selma Suomela (On ollut ihmeissään): Mutta Tehän olette suorastaan mahdoton, herra Kontio! — Kerrassaan mahdoton! — Te sanotte rakastavanne minua, vieläpä sanotte kunnioittavanne veljen ja sisaren välistä suhdetta, ja nyt kuitenkin rupeatte noin järjettömällä valheella häpäisemään? — Te tosiaan teette itsenne enemmän kuin mahdottomaksi! — (Vaikenee).

Janne Kontio: Minun tehtäväni ei ole ryhtyä ketään valheilla häpäisemään. Sillä jokainen hä-

päisee itse itsensä. Sehän Teidänkin pitäisi tietämän! — Ja nyt meidän tiemme eroavat; eivätkä ne voi yhtyä, ennenkuin Te molemmat olette luopuneet luonnottomasta yhdyselämästänne. Kun sen olette tehneet, kun olette luopunut synnistänne ja tehneet julkisen parannuksen, niin sitten vasta; ei ennen. — Mutta älkää ymmärtäkö minua väärin. Sillä eihän minulla ole mitään henkilökohtaista Teitä vastaan. Päinvastoin: minä tunnen syvää sääliä Teitä kohtaan Teidän heikkoudessanne ja lankeemuksessanne. — Kuitenkin on minun asetettava Teille, Toivo Suomela, eräs järkähtämätön ehto: minä Teiltä jyrkästi kiellän kaiken esiintymisen julkisena opettajana! — Ja pitäähän Teidän toki itsekin jo pelkästä häveliäisyydestä osata vaijeta. Niin ainakin luulisi!

Selma ja Toivo Suomela (Vaikenevat).

Janne Kontio: On hyvä, että edes vaikeneisellanne ymmärrätte tunnustaa syyllisyytenne ja häpeänne. Silloinhan Teistä on jo jotain toivoa. — Enkä minä suinkaan tahdo lisätä kiviä kuormaanne — kunhan Te vain pysytte tehdyssä sopimuksessamme ja vaikenette, ettekä luvattamme tekeydy opettajaksi. — Ja hyvästi nyt. — (Menee ja kättelee molempia) — Ja koettakaamme sitten nöyryydessä ja jollain vaatimattomalla tavalla palvella Mestarin suurta asiaa. Silloin me kukaties vähitellen puhdistumme sielultamme ja ruumiiltamme. — (Menee; kumarrella).

Selma Suomela (Ajatuksissaan): Kuulehan,

Toivo: minulla on merkillisen elävä tunnelma, niinkuin Janne Kontio olisi ottanut itselleen vapauden painua ulos pimeyteen.

Toivo Suomela: Sisko, tuo tunnelma voi olla tavallaan oikea. Useammastakin syystä.

Selma Suomela: Mutta minä en ollenkaan ymmärrä mitä tästä nyt tulee. Sillä mehän jouduimme tavallaan kuin umpikujaan.

Toivo Suomela: Tavallaan kyllä; aivan oikein. — Mutta me emme saa jättäytyä tuohon tunnelmaan, emme ainakaan pidemmäksi aikaa kuin mikä on tarpeellista asian järkevälle erittelylle ja ymmärtämiselle siinä tarkoituksessa, että osaisimme asettua oikeaan suhteeseen asiassa. Ja sitä tehdessämme on meidän suunnattava arvosteleva katseemme ensisijassa omaan itseemme ja työhömmme, mutta suhteessa Janne Kontioon ja yleensä toisiimme on meidän aina ajateltava, kuinka voisimme toisiamme auttaa ja palvella. — Mitä erikoisesti Janne Kontioon tulee, niin voi olla, että hän sittenkin tulee lisänneeksi „kiviä kuormaamme”, tuottaen siten vaikeuksia aatteelliselle työllemme, ja kieltämättä siten aikaansaatte paljon pahaa. Mutta sitä me emme voi estää, joten meidän on vain tehtävä työtämme, tai paremmin sanoen: Mestarin työtä parhaan ymmärtämyksemme mukaan ja viimeiseen mahdollisuuteen saakka.

Selma Suomela: Tuon näkökannan minun-

kin sisäinen ihmiseni hyväksyy. — (Ajattelee): Mutta Janne Kontiota ja sitä, mikä on pohjimmaisena syynä hänen hirmuiseen hämmennykseensä ja takaperoisuuteensa, en minä sittenkään ymmärrä. Ymmärrätkö Sinäkään?

Toivo Suomela: Ymmärränkö tai en, sitä en osaa sanoa. Mutta asia voi saada jonkunlaisen valaistuksen ajattellessamme, että koko nykyisen luomiskauden pohjimmaisena kehityskenttänä on tunne, ja että tunteen järjestelyssä esiintyy kaksi puolta, joita jo filosofi Plato nimitti alemmaksi ja ylemmäksi rakkaudeksi.

Selma Suomela: Ja mitenkä tämä valaisisi asiaa?

Toivo Suomela: Kun näiden kahden tunteen välillä ja niitä läpäisemässä on Järki, se jumalallinen Laki, jota ylemmän tunteen kannalta katsottuna ja ihmisen noudatettavaksi sovellettuna Vuorisaarnassa esitetään, niin seuraa tästä, että alempi, eläimellis-inhimillinen tunne hämmentää järkeä, kun sensijaan ylempi, jumalallis-inhimillinen tunne sitä valaisee.

Selma Suomela: Tuo kyllä selvittää asiaa; paljonkin. — (Miettii) Mutta tämäkin jää vain teoriaksi, ellei ihminen myös tiedä, mitenkä hän auttaisi itseään pois alemmasta tunteesta ja kohoutuisi ylemmään, järkeä valaisevaan tunteeseen. — Missä siis on tuo kohoutumiseen tarvittava voimavipu?

Toivo Suomela: Kuulehan: nytpä Sinä kosketit ihan tärkeimpään kohtaan ihmisen henkisessä pyrkimyksessä. Sillä mikä siveellisesti itsenäinen ja vastuunalainen olento ihminen olisi, ellei hänellä olisi mahdollisuutta tietoisesti tarttua tuollaiseen voimavipuun!

Selma Suomela: Mikä siis on tuo voimavipu?

Toivo Suomela: Voimavipu on usko, tuo paljon puhuttu mutta enimmäkseen väärin ymmärretty usko.

Selma Suomela: Uskoko?

Toivo Suomela: Usko juuri. Nimittäin usko jumalallis-inhimillisen elämän toteuttamismahdollisuuteen. Ihminen uskoo ja panee koko siveellisen tahtonsa käytäntöön, ei omaa tai maailman itsekästä ja väkivaltaista tahtoa seuratakseen, vaan toteuttaakseen Vuori-saarnan neuvoja. — Tässä uskossa on kaksi puolta. Ensiksi sisäänpäin kääntyvä, se, että ihminen koettaa järjestää omaa elämäänsä Jumalan tahdon mukaan. Toinen puoli on ulospäin kääntyvä, se, että ihminen samalla koettaa tukea ja auttaa toisia pyrkijöitä, toisia onnettomuustovereitaan.

Selma Suomela: Oh, noin esitettynä ja ymmärrettynä usko on järkevää!

Toivo Suomela: Usko on järkevää. Mutta usko on ennen kaikkea se siveellinen voimavipu, jossa

ihminen kohottaa toimintansa tukipisteen tuohon järkeä valaisevaan ylempään tunteeseen.

Selma Suomela: Ja nähtävästi syntyminen Jumalasta tarkoittaakin juuri tätä samaa siirtymistä?

Toivo Suomela: Tarkoittaa kylläkin — vaikkakin tämä siirtyminen samalla on sekä siveellistä syntymistä että kuolemista. Sillä mikäli ihminen uskossaan ponnistaa, sikäli hän läpikäy Lain vaatiman kuoleman alemmalle tunteelle ja sen ylläpitämälle aistilliselle elämälle, mutta syntyy sensijaan ylempään tunteeseen ja sen järkeä valaisevaan elämään.

Selma Suomela (Varmana): Minä tunnen suuren rauhan ja hiljaisuuden täyttävän sieluni. Ja samalla minulla on kuin kirkastettuna edessäni oma ihanteeni. Se on oppilaani ihanne. Tunnen elävästi, kuin tämä ihanne olisi minulle ainoa järkevä ja mahdollinen. Ja sentähden, vaikka aavistankin, että ristiriitoja ja vaikeuksia tulee syntymään, niin ei minulla kuitenkaan ole mitään muuta valittavaa. — (Ajatuksissaan; poistuu).

Toivo Suomela (Yksin): Suuret ovat tosiaan vaikeudet ja paljon on työtä, ennenkuin ihmiskunta kykenee omaksumaan tuon inhimillisen elämänkatsoimuksen, jonka Jeesus Kristus pani alulle. Ilmankos Messiaari itse sanoo, että portti on ahdas ja tie on kaita. — Ja samalla Hän mitä vakavammin varoittaa vääristä profeetoista, jotka eivät välitä Hänen esittämästään Laista;

joten he, vaikka nimellisesti tunnustavat Mestarin, vaikuttavat kuitenkin kuin raatelevaiset sudet. — Ja niin paljon kuin Janne KontiOSSakin olisi hyviä aineksia ja mahdollisuuksia — jos hän vaan osaisi asettua oppilaan kannalle Vuorisaarnan käskyjen edessä. (Vaikeenee)

Anni Karpela (Saapuu; lankeaa polvilleen Toivo Suomelan eteen; ajatus ja tarkkaavaisuus sisäänpäin kääntyneenä): Tässä minä nyt olen. Sisäinen ääni on tuonut minut tänne.

Toivo Suomela (Ottaa kädestä): Mutta nousehan nyt ensin!

Anni Karpela (Nousee ja asettuu istumaan; tarkkaavaisuus yhä sisäänpäin): Minä olen joutunut suorastaan umpikujaan. — — Mutta miksi minä tästä kertoisin, kun asia koskee muitakin ihmisiä.

Toivo Suomela: Kerrohan kuitenkin itse asiasta!

Anni Karpela: Aluksi minun on mainittava, etten ollenkaan ymmärtänyt Janne Kontiota. En vielä sittenkään, vaikka jo luulin ymmärtäväni. Ja niinollen en ole koko matkalla, en alussa enkä lopussa osannut asettua oikeaan suhteeseen häneen. — Tästä ei minun kuitenkaan sovi moittia häntä. Sillä ensiksikin: Janne Kontio kulkee omalla tavallaan ja omaa kohtaloaan kohti. Ja toiseksi: eihän ole hänen syynsä, jos minulta

puuttuu kokemusta ja arvostelukykystä ja annan viedä itseni harhaan.

Toivo Suomela (Vaikenee).

Anni Karpela: Mutta niinpä minulle avautuikin oikea sisäinen helvetti. Minun psyykkinen tajuntani on avautunut kaikenlaisille voimille elementtaaleille ja näkymättömille olennoille. Minä elän alinomaisessa tilinteossa, rauhattomuudessa ja tuskassa. Minua omassa tajunnassani syytetään, käsketään ja komennetaan. Ja nämä käskyt ovat joskus merkillisen kaksinaisia. Niitä voi ymmärtää niin tai näin. Välillä minä olen kerrassaan mitätön olento, ja taas minua imarrellaan ja ylistetään. Joskus minä olen mikä tahansa suuri vihitty, vieläpä itse Kristus, tai korkein lihaksi tullut Jumala. Siinä sivussa minulla sanotaan, etten ole potkua ansainnut.

Toivo Suomela: Ainakin tuo viimeinen lause on kovasti kaksimielinen. Sillä senhän voisi ymmärtää joko niin, että Sinä et kelvottomuutesi vuoksi ole edes potkua ansainnut, tai voisi sen ymmärtää niin, että Sinä olet ihmisyydessä ja Mestarin työssä niin paljon ansioittunut, ettet sentään ole ansainnut potkua.

Anni Karpela (Vähän avonaisempana): Kiihtän Sinua tuosta huomautuksesta. Sillä olen ollut jo itsekin huomaavinani, kuinka nämä psyykkisen maailman olennot, käskyt ja sanomat ovat yleensä siten kak-

sinaisia, että niistä saa joko tehdä itselleen auktoriteetin, herran tai mestarin, jota imarrelluna tai painostettuna sokeasti tottelee, tai saa ihminen ryhtyä, jos osaa, itse ajattelemaan — kenties sitten seuratakseen vain siveellisen omantuntonsa ääntä ja julkisen Mestarin neuvoa.

Toivo Suomela: Nyt sanot ihan oikein. Sillä juuri siinä tarjoutuu ihmiselle eroittamisen ja valikoimisen mahdollisuus. Täytyy osata ja uskaltaa herkästi tajuta ja rohkeasti kieltäytyä sellaisesta, mikä ei ole omantunnon ja Mestarin käskyjen mukaista.

Anni Karpela: Tuotuntuu hyvältä. — Mutta sitten ovat herrat Kontio ja pastori. — Pastorin puolesta minä todella pelkään. Hän on onneton ja ahdistaa minua yötä ja päivää avioliitto-vaatimuksellaan. Sillä hän näkee ainoan pelastuksensa siinä, että hän saisi minut vaimokseen.

Toivo Suomela: Ja Sinun onkin mentävä hänen kanssaan naimisiin.

Anni Karpela: Mutta sitten on Janne Kontio. Hänethän minä miltei pakoitin yhdyselämään vaimonsa Tuulikin kanssa. Mutta se ei kestänyt kauan. Ja nyt hän taas tarrautuu koko voimallaan minun kimppuuni — milteipä kuin hukkuva oljenkorteen.

Toivo Suomela: Onhan tilanne vaikea.

Anni Karpela (Tuskaisesti): Ja siinä minä

nyt olen: samalla kertaa sisäisessä helvetissä ja käytännöllisessä umpikujassa. Ja ellei suoranaista ihmettä tapahdu, on minun jäätävä häviölle. — Sillä minusta tuntuu yhä todenmukaisemmalta, että ellei pastori saa minua vaimokseen, voi hän ennen pitkää menettää järkensä, ja kenties voi joutua hullujen huoneeseen.

Toivo Suomela: Sellainenkin mahdollisuus on olemassa.

Anni Karpela: Mutta minä aavistan, että Janne Kontion asema voi olla omalla tavallaan yhtä vaarallinen.

Toivo Suomela: Janne Kontio on epäilemättä vaikeassa ylimenokohdassa.

Anni Karpela: Siinäpä. Mutta mitä minä teen? — Enhän minä voi edes naimisiinkaan mennä molempien kanssa. — Jos taas ottaisin toisen, silloin toinen jäisi oman onnensa nojaan. — Ja millä oikeudella minä kieltäytyisin toiselta ja ottaisin toisen? — On kyllä se ero, että suhteeni veli Kontioon syntyi hänen aloitteestaan, jotavastoin suhteeni pastoriin syntyi minun aloitteistani; joten minulla voisi olla ensimmäinen velvollisuus pastoria kohtaan. — Mutta Janne Kontio jää silloin sovittamatta ja auttamatta. — Ja jos minä pelkään, että pastorilla on järki vaarassa, niin minä sensijaan aavistan, että Janne Kontiolla voi olla koko hänen olemassaolonsa vaarassa.

Toivo Suomela: Että Sinunkin piti joutua tuollaisen nurinpäisen armo-opin uhriksi!

Anni Karpela: Minulle onkin sanottu: „Pelastus on vain kuolemassa”.

Toivo Suomela (Vaikenee).

Anni Karpela: Mutta minulle sanottiin myös. „Jos nyt tapat itsesi, saat syntyä heti takaisin raivohulluna”.

Toivo Suomela (Vaikenee).

Anni Karpela: Siis loppujen lopuksi tuli tästä sittenkin murhenäytelmä. — (Puhkeaa hillittyyn itkuun).

Toivo Suomela (Vaikenee).

Anni Karpela (Tyyntyy; kuuntelee): Nyt juuri minulle sanotaan: „Avuksesi huuda minua hädässäsi....”.

Toivo Suomela: Juuri niin.

Anni Karpela (Kuuntelee): Taas minulle sanotaan: „On myös kolmas tie, mutta se sinun on itse keksittävä”.

Toivo Suomela (Vaikenee).

Anni Karpela (Yhä kuuntelee): Ja vielä minulle sanotaan: „Sillä kuolema on myös suuri mystério”.

Toivo Suomela: Epäilemättä: kuolema on sangen suuri mystério.

Anni Karpela: Ja mitä siis kuolema on?

Toivo Suomela: Ainakin lihallisen elämän loppu. Ja sen jälkeen toisenlainen elämä rajan toisella puolella.

Anni Karpela: Totta kyllä. — Mutta se tieto ei nyt riitä. — Mitä siis kuolema vielä on?

Toivo Suomela: Apostolin sanojen mukaan: kuolema on synnin palkka, erehdyksien seuraus.

Anni Karpela: Synnin palkka, erehdyksien seuraus? (Ajattelee): Siis tuomio eli tili synnistä, loppu synnin eli erehdyksien tekemisestä. — Niinkö tarkoitat?

Toivo Suomela: Nähtävästi elämä itse tarkoittaa, että ihminen jatkuvissa kuolemissa voittaisi kuoleman.

Anni Karpela (Elostuneemmin): Mutta jos kuolema on erehdyksen palkka, silloinhan kuoleman voittaminen merkitsee samaa kuin erehdyksen eli synnin voittaminen?

Toivo Suomela : Epäilemättä.

Anni Karpela : Ja siis: missä määrässä ihminen voittaa synnin, siinä määrässä hän voittaa kuoleman?

Toivo Suomela : Se on johdonmukainen välttämättömyys.

Anni Karpele : Mutta entäs ennenaikainen kuolema?

Toivo Suomela : Tavallaan on kuolema aina ennenaikainen ja tavallaan on se aina lailliseen järjestykseen menevä. Silloinkin, kun voimakkaasti kolkuttava totuudenetsijä ajautuu umpikujaan, ja kuolema näyttää tulevan aivan luonnollisella tavalla, sairauden seurauksena, on se silloinkin tullut sekä ennenaikaisena että oikealla ajallaan.

Anni Karpela (Ajattelee): Onhan joskus puhuttukin erikoisesta „kuolemansynnistä”. Ja sellaiseen olen minäkin nähtävästi ajautunut. (Miettii) — Mutta jos kuolemansynnin aiheuttama ennenaikainen kuolema vapauttaa ihmisen umpikujasta — ainakin seuraavaan syntymään saakka —, niin silloinhan kuolemansynnin voittaminen tekee vastavuoroon ennenaikaisen kuoleman tarpeettomaksi?

Toivo Suomela : Nähtävästi on sellainenkin mahdollisuus olemassa.

A n n i K a r p e l a (Reippaasti): Mutta tässä varmaan onkin se kuoleman mystério, josta minulle huomautettiin? — Eikö olekin?

T o i v o S u o m e l a (Vaikenee).

A n n i K a r p e l a: Sinä vaikenet? — (Itsekseen): Se on totta: minunhan on itse keksittävä — tai k u o l t a v a. — Eikähän minulla itse asiassa ole mitään kuolemaani vastaan. Miksi en kuolisi? Jos niin on parempi. — Se vaan on ero, että jos minua nyt kohtaa, vaikkapa joku yllättävä sairaus ja sitten kuolema, on se omalla tavallaan ennenaikainen, ollen merkinä ja seurauksena siitä, että minä olen kärsinyt haaksirikon henkisissä pyrkimyksissäni.

T o i v o S u o m e l a (Tyynellä, sisäisellä voimalla): Täytyy oppia ajattelemaan sisästä päin!

A n n i K a r p e l a: Kuolemaako?

T o i v o S u o m e l a: Kuoleman mysteriota.

A n n i K a r p e l a (Itsekseen): Kuolemaahan seuraa tuonela, puhdistuksen kiirastuli. Sitten taivas ja hengen elämä. Ja lopuksi taas lapsen puhdas elämä uudessa ruumiissa. — Sellaista on kuolema. — (Kuuntelee): Nyt minulle sanotaan: „Se on kuoleman teknillinen kiertokulku, katsottuna ulkoapäin”.

Toivo Suomela: Sitä se kyllä on.

Anni Karpela: Ja minunhan piti katsoa kuolemaa sisästä päin. — Eikähän tuo teknillinen kiertokulku ja sen katseleminen minua nyt autakaan; niinkuin jo äsken sanoin. Paitsi ellen mitään muuta keksi, ja minun sentähden on taas tehtävä tuo tavallinen kiertokulku, aloittaakseni lapsen ruumiissa.

Toivo Suomela: Huomaat siis, kuinka kuoleman teknillinen mystério on siinä, että kuoleman sisällä tai takana on elämä, on uusi elämä lapsen puhtaassa ruumiissa?

Anni Karpela (Valon väläyksenä): Se on totta: ruumiillisen kuoleman syvin ja sisin mystério on elämä, uusi elämä lapsen puhtaassa ruumiissa!

Toivo Suomela: Eikä lapsella ole mitään selvää tietoa eikä tietoista haittaa entisestä umpikujasta.

Anni Karpela: Niinollen kuolema uittaa ihmisen yli unhon virran; tavallaan kuin vastalahjaksi antamastaan avusta ottaa se ihmiseltä pois muiston entisyydestään. — Mutta kuitenkin saa ihminen alkaa uuden elämän lapsena, vaikka näennäisesti tietämättömänä ja näennäisesti vapaana.

Toivo Suomela: Näennäisesti sentähden, että kuolemassa ihmisen ylivoimainen umpikuja muuttuu karmaksi eli kohtaloksi; josta ihmisellä ei ole selvää tietoa.

A n n i K a r p e l a : Mutta siten ihminen kuitenkin joutuu uudelleen kamppailemaan tuon entisen, voittamatta jääneen umpikujansa kanssa — vaikkakin se siten esiintyy hänen tietämättömyytensä ja kohtalonaan. (Miettii): Siis alusta? — Ja lapsena? — (Kirkastuneena): Mutta täytyyhän minunkin tilassani olla se mahdollisuus, että siinäkin voi alkaa ikäänkuin alusta. — Ja tavallaan kuin lapsena!

T o i v o S u o m e l a : Tarkoittanet, että ruumiillisen syntymisen tilalle tulisi henkinen syntyminen?

A n n i K a r p e l a : Juuri niin. Mutta silloin on myöskin välttämätöntä, että ennenaikainen ruumiillinen kuolema tulee korvatuksi jollain toisenlaisella kuolemalla. Sillä eihän ihminen voi ruumiillisestikaan syntyä lapsena, ennenkuin hän on sitä ennen ruumiillisesti kuollut, ja tehnyt tuon teknillisen kiertokulkunsa kuolemantakaisessa maailmassa.

T o i v o S u o m e l a (Vaikenee).

A n n i K a r p e l a (Kuuntelee): Taas minulle sanotaan: „Onhan pitkäperjantai-mysterio aina ennen pääsiäis-mysteriota.”

T o i v o S u o m e l a : Se on totta.

A n n i K a r p e l a (Vakavan lujasti): Siis kuoltava minun joka tapauksessa on — minun täytyy kuolla!

Toivo Suomela: Mitä sillä tarkoitat?

Anni Karpela: Minä tarkoitan, että minun on osattava järjestää elämäni sillä tavalla, niinkuin olisin kuollut, ja sitten alan alusta uudelleen.

Toivo Suomela: Mainio ajatus!

Anni Karpela: Ja kun tavallinen kuolema vaatii sekä kaikesta luopumista että nöyrää alistumista ja siitä syntyvää rohkeutta, niin edellyttää tämä, että jos minä nyt tahdon voittaa erehdyksestä johtuvan ennenaikaisen kuoleman, täytyy minunkin vastaavassa määrässä luopua jostakin ja nöyrästi alistua johonkin. Ja kun sitten kysyn: mistä minun on luovuttava? niin seuraa itsestään, että minun on luovuttava siitä erehdyksestä, mikä minulle tämän tilanteen aiheutti, s.o. koko siitä käsityksestä lain ja arvon suhteessa toisiinsa, johon minä Janne Kontion onnettomuustoverina olen joutunut. Sensijaan on minun nöyrästi ja rohkeasti omaksuttava se suora siveellinen näkökanta, jonka Mestari julkisesti Vuorisaarnassa esittää. — Kaikki muu minussa täytyy alistua tähän. Muuta pelastusta en näe.

Toivo Suomela: Oikein. Sillä mitä apua meillä olisi Mestarista, elleimme löytäisi apua juuri Hänen käskyjensä ja neuvojensa omaksumisesta?

Anni Karpela: Kiitos! Tämä tuntuu minus-takin nyt ihan päivänselvältä asialta. — Kummallista,

etten minä alunpitäen osannut pysyä tällä suoralla ja selvällä kannalla. — (Miettii): Nyt minulle velviää, mitä Johannes tarkoittaa sanoessaan: „Jumalasta syntynyt ei voi tehdä syntiä”. Sillä se merkitsee, että Jumalasta syntynyt ei saa tehdä syntiä. Tai niinkuin apostoli muistaakseni jossain sanoo: ”Kuollut ei tee syntiä”. Eroitus ruumiillisesti kuolleen ja Jumalasta syntyneen synnittömyyden välillä on vain siinä, että ruumiillisesti kuolleen on tavallaan pakko luopua synnistä, kun taas Jumalasta syntynyt luopuu vapaaehtoisesti.

Toivo Suomela: Tuo on aivan oikea näkökanta. Sillä armo ja synnittömyys ei ole siinä, että Jumalasta syntyneelle olisivat kaikki keinot luvallisia: hänellä ei ole tässä suhteessa ensinkään armoa. Hänellä ei ole mitään armoa rikkoessaan Vuorisaarnan esittämää Lakia vastaan.

Anni Karpela: Tämän totuuden olen minä nyt oppinut elävästi tuntemaan. Armo on myönteinen tila: Jumalasta syntynyt armahtaa; hän ei enää syytä toista ihmistä eikä pakoita häntä mihinkään, vaan antaa mieluummin anteeksi ja kärsii itse vääryyttä. — (Miettii): Mutta yksi asia vielä: jos minä nyt kieltäydyn, uskaltaisinko sanoa: kuolemanjyrkästi kieltäydyn siltä tieltä jota Janne Kontio niin tyypillisesti edustaa, ja valitsen sen tien minkä Mestari on Vuorisaarnassa viitoittanut, niin varmaan minäkin saan vastaani kaikki herättämäni elementtaaliset ja pimeät voimat, sekä näkyväiset että

näkyvät — aivan niinkuin käy ruumiillisen kuoleman jälkeen tuonelassa eli kiirastulessa?

Toivo Suomela: Kyllä. Sillä tie taivasten maailmaan käy kummassakin tapauksessa helvettien ja kiirastulien kautta. — Eroitus on taasenkin vain siinä, että ruumiin kuoltua menee kaikki pakolliseksi, kun taas lihallisessa ruumiissa on kaikki oleva vapaaehtoista pyrkimystä.

Anni Karpela: Hyvä. Ja kaiken sen jälkeen mitä minä nyt olen joutunut kokemaan, ei minulla ole muuta tehtävää, kuin nöyrästi ja päättäväisesti valita tieni. Minä koetan alistua Jumalan tahtoon ja Mestarin neuvoon. Minä hylkään kuoleman tien ja valitsen Vuorisaarnassa viitoitetun elämän tien. — (Miettii): Ja tällöinhän minä voin olla kiitollinen tästäkin takaperoisesta kokemuksesta. Sillä olenhan siitä paljon oppinut.

Toivo Suomela: Kiitollinen juuri pitää olla.

Anni Karpela: Ja nyt minä myöskin ymmärrän, että mikäli minä itse osaan järkkymättömänä seistä Vuorisaarnan kannalla, samalla asiallisesti selittäen pastorille ja Janne Kontiolle syyt, miksi tämän kannan olen valinnut, sikäli minusta voi olla parhainta apua heillekin. — Mutta vaikkeivat he minun selityksiäni ymmärtäisikään, tai vaikka he vielä kääntyisivät minua vastustamaan ja vahingoittamaankin, on minun silloin-

kin pysyttävä järkähtämättömänä ja sävyisänä Mestarin neuvoissa. Sillä ennen kaikkea täytyy minun rakastaa Jumalaa, ikuista Lakia. Muuten ei minulla itselläni ole mitään turvaa, eikä minusta ole apua muillekaan.

Toivo Suomela: Aivain oikein. Sillä parhaan avun ihminen antaa itselleen ja ympäristölleen siten, että itse seuraa Lakia ja elää Jumalassa.

Anni Karpela (Lyöden kädellään otsaansa) : Eikä suinkaan lähtemällä suuriäänisten „vihittyjen” ja keinoitekoisten „apostolien” perässä, uskotellen olevansa tekemisissä muka korkeampien vihittyjen kanssa, kuin mitä Vuorisaarnassa esiintyvä Mestari on. — Se on tosiaan nurinpäistä oppia kaikkine Anttikristusvihkimyksineen.

Toivo Suomela: Puhe Anttikristus-vihkimyksestä on todella nurinkurinen. — Vaikka voimmehan ymmärtää, että se on heijastunut varjo siitä tosiasiasta, että ihmisen on opittava pahaakin ymmärtämään; on opittava kohtelevaan pahaakin ihmistä rakkaudella, auttaakseen häntä siten pois pahasta.

Anni Karpela: Aivan oikein. Noin sen kyllä voi ymmärtää. — Mutta eihän tuosta auttamisesta tule mitään, jos minä itse auttaessani ja uhrautuessani joudun pahan käskettäväksi uhriksi. Sentähden, kyetäkseni muita auttamaan, täytyy minun itse ensin ja

yli kaiken rakastaa Jumalaa, totuuden hengen pyhää Lakia. — (Miettii): Mihin me nytkään olisimme joutuneet, jos Sinäkin olisit yhtynyt Janne Kontion oppiin, tai olisit alistunut minun vaatimuksiini? — Me olisimme hukassa kaikki tyyni! — Juuri Sinun sävyisä järkähtämättömyytesi on tullut meille pelastukseksi. Ja siitä minä olen Sinulle ikuisesti kiitollinen. Sillä ilman Sinua minulla tuskin olisi ollut mitään edellytyksiä vapautua tuosta pimeästä opista — jota minä haluaisin nimittää mustaksi magiaksi. Sillä ellei se ole mustaa magiaa, niin minä en ollenkaan ymmärrä, mikä sitä olisi.

Toivo Suomela: Mustaa tai harmaata, mutta joka tapauksessa kotoisin varjon veljeskunnasta.

Anni Karpela (Kuuntelee): Kuulen sisäisen laulun: „Viettäkäämme pääsiäistä..” — Tuntuu kuin siinä olisi voiton riemua.

Toivo Suomela: Onhan sanottukin, että koko luonto riemuitsee, että metsän purokin ilosta liri-see ihmissielun vapautuessa.

Anni Karpela: Toivoisinpa vaan, ettemme me ihmiset jälleen ja jälleen tuottaisi pettymystä metsän puroille ja enkelten kuoroille! — (Kääntyy Toivo Suomelan puoleen): Ja kuulehan nyt, Toivo Suomela: minä en ole Sinua läheskään ymmärtänyt. Minä olen alunpitäen hiukan epäillyt, pitänyt Sinua hieman epäkäy-

tännöllisenä, ja sentähden pyrkinyt Sinua jonkun ver-
ran syrjäyttämään. Mutta minä olen vähitellen, ja eten-
kin näinä viimeisinä aikoina oppinut ymmärtämään,
että Sinä juuri olet kaikkein käytännöllisin ja kaikkein
luotettavin ihminen, mitä minä milloinkaan olen tun-
tenut!

Toivo Suomela (Vaikenee).

Anni Karpela: Sentähden on minun järjes-
tettävä suhteeni Sinuun. Ja kuule nyt: minä tunnus-
tan Sinut vanhemmaksi veljeksi, jolle
kuuluu vanhemman veljen oikeudet. —
Minä puolestani koetan kuunnella ja oppia, ja koetan
ponnistaa voimiani yhteisessä Mestarin työssä.

Toivo Suomela: Juuri yhteisessä Mestarin
työssä on meidän suurin inhimillinen ilomme ja on-
nemme — ja samalla myöskin pelastuksemme.

Anni Karpela: Iloitsen sanoistasi! — (Vai-
kenee). Tulevat niin elävinä mieleeni sanat: „Minä
teen niinkuin näen Isän tekevän, ja tehkää te taas, niin-
kuin näette minun tekevän”.

J.R. Hannula Tulijärvi 1928
Kopio 1.11.2015 Turku Jarmo Niemi

N:o 13. **Kirkko ja vapaamuurarius.** Kirj. H. P. Blavatsky. 7: —.

N:o 14. **Christosophia.** Kirj. Pekka Ervast. 15: —, sid. 25: —.

N:o 15. **Uudestisyntyvä Suomi.** Kirj. Pekka Ervast. 20: —, sid. 25: —.

N:o 16. **Jos Mestareita seuraisimme.** Kirj. Pekka Ervast. 5: —.

N:o 17. **Jälleensyntymismaisti.** Kirj. Pekka Ervast. 10: —.

N:o 18. **Onko totuuden tieto saavutettavissa?** Kirj. Pekka Ervast. 2: —.

N:o 19. **Ajatuksen ja käden parantava voima.** Kirj. Pekka Ervast. 12: —, sid. 20: —.

N:o 20. **Suuret ihmeet.** Kirj. Oscar Busch. Kolmas painos. 12: —, sid. 20: —.

N:o 21. **Jumalan valtakunnan salaisuudet.** Kirj. Pekka Ervast. Toinen painos. 4: —.

N:o 22. **Isä Aabraham.** Kirj. J. R. Hannula. 9: —.

N:o 23. **Kristuksen toinen tuleminen.** Kirj. Pekka Ervast. 2: —.

N:o 24. **Mitä on kuolema?** Kirj. Pekka Ervast. 25: —, 35: —.

N:o 25. **Jos Kristusta seuraisiin.** Kirj. J. R. Hannula. 12: —.

N:o 26. **Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto.** Kirj. J. R. Hannula. 3: —.

N:o 28. **Teosofian avain.** Kirj. H. P. Blavatsky. 35: —, sid. 45: —.

N:o 29. **Ei vain leivästä.** 1926. 10: —.

N:o 33. **Kadonnut sana.** Vapaamuurariudesta. Kirj. Pekka Ervast. 20: —, 30: —.

Samalta tekijältä:

- Vallitseeko ihmiselämässä laki? 1914. Loppuunmyyty.
Ryövärinä ristillä. 1915. Loppuunmyyty.
Vaeltajana korvessa. Toin. pain. 1922. Hinta 9:—.
Kavahtavat kai poikaani. 1916. Loppuunmyyty.
Sisäisen opettajan seurassa. 1916. Loppuunmyyty.
Sana ja sakramentit. 1917. Loppuunmyyty.
Ilmestyskirja teosofian valossa. 1918. Loppuunmyyty.
Johanneksen evankeliumi teosofian valossa. 1919. Nid.
20: —, sid. 30: —.
Luominen. Toin. pain. 1923. 3: —.
Tubal-Kain. 1923. 10:—.
Vedenpaisumus. 1924. 9:—.
Isä Aabraham. 1925. 9: —.
Jos Kristusta seuraisin? 1925. 12: —.
Tietopuolinen ja käytännöllinen uskonto. 1925. 3: —.
Ei vain leivästä. 1926. 10:—.

M Y S T I C A

Helsinki, Stenmanin Taidepalatsi.

Hinta 15: —